

Št. 166

**MAREC
2020**

Št. člana_ice društva:

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

PROSTOVOLJNI PRISPEVEK: 1 EUR

Polovico dobi član_ica društva.

KRALJI ULICE

Odgovorni in izvršni urednik:

Jean Nikolič

Tehnični urednik in oblikovanje:

Chris Hartke

Uredniški odbor:

Bojan Dekleva, Maja Vižintin, Špela Razpotnik

Sodelavci uredništva:

Taubi, Gregor B. Hann, Jurij Kunaver, Vanja Kurbus, Barbara Jozelj, Žiga Novak, Monika Buhančič – Biba, Jasmina Memić, Špela Blatnik, Diego Menendes, Jan Omahne Femec

Grafična zasnova:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Mojca Pipan

Ilustracije:

Peter Polanski, Saraja Cesarini, Ban

Ovitek:

Prva stran: Nada Žgank

Zadnja stran: Dež-v-Obraz

Tisk:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Prostovoljni prispevek za časopis je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je prispevek za en izvod 2 EUR.

Celoletni prispevek za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR, v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

030 323 128 (SMS komentarnica)

E-pošta: urednistvo@kraljiulice.org

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

SI56 0510 0801 2105 010 odprt pri ABanki Vipava d. d.

PROJEKT PODPIRAJO:

Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za zdravje -- Mestna občina Maribor

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti -- FIHO

Javni stanovanjski sklad MOL -- Javni medobčinski stanovanjski sklad Maribor

Stanovanjski sklad RS -- Zavod RS za zaposlovanje -- Ministrstvo za javno upravo

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice

član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov

ne odražajo vselej mnenj uredništva.

Uvodnik:

Foto: arhiv KU

RAZPRODANE STREHE

V zadnjem času se na naše društvo obrača vedno več občanov in občanov, ki opažajo na ulici živeče posameznike, pogosto v slabem zdravstvenem stanju. Želijo si pomagati, nekako »rešiti« situacijo, ki tudi za pogled ni prijetna, pa ne vejo, kako. In tudi mi vedno težje pomagamo.

Spomnim se svojih gimnazijskih časov, ko so časopisi Kralji ulice začeli postajati del Ljubljane in občane prvič prisilili v soočenje z brezdomno realnostjo. Spomnim se, da smo hodili po raznih ekskurzijah, potovanjih po evropskih mestih in bili zgroženi, koliko brezdomnih oseb je tam. Ulice so imeli razdeljene skoraj dobesedno na desetmetrske rajone, na katerih so klečali ali se zibali s sklenjenimi rokami. Spomnim se, kako so nekateri, ki so potovali čez lužo, pripovedovali o San Franciscu, kjer da brezdomcev s svojim imetjem v nakupovalnem vozičku kar mrgoli, medtem ko mimo hodijo perspektivni kadri v poslovnih oblekah, ki plačujejo tako visoke najemnine za svoje kvadratne metre, da smo tem pripovedkam komajda verjeli.

In precej dobro se spomnim tudi tega, da so mnoge organizacije in nekateri bolj družbeno kritični mediji ter posamezniki že dolgo nazaj opažali, da se Slovenija vedno bolj oddaljuje od modela socialne države, in opozarjali, da se to pač ne bo moglo dobro končati. In se tudi ni. Podhranjeni javni stanovanjski skladi, nereguliran najemniški trg, kopnenje delavskih pravic in finančne varnosti, birokratizacija socialnovarstvenih storitev, gentrifikacija in razcvet turizma so med razlogi za to, da se scenografija iz San Franciscusa seli tudi k nam. In če smo si Slovenci v udobju srednjega in višjega razreda lahko pred brezdomstvom še nedolgo tega zatiskali oči, zdaj to ne gre več. Postajamo del sistema, ki je prijazen le do produktivnih, finančno uspešnih družbenih skupin, vse ostale pa odriva od svojih materialnih in socialnih dobrin ter si roke umiva z »vsak je zase odgovoren sam«. Posledično smo priča vedno več posameznikom, ki na improviziranih ležiščih ob plastičnih vrečkah s svojim borbim imetjem sedijo ob robovih ulic in pod nadstreški stavb. Te osebe, zastavonoše vidnega brezdomstva, so iz sistema izpadle zato, ker niso zmogle uresničiti vseh njegovih zahtev, ali pa zato, ker se v njem niso znašle. Nekateri od njih so bili po širšem pojmovanju že prej brezdomni, saj so kot socialno-ekonomsko ogroženi posamezniki bivali v nezanesljivih, neprimernih nastanitvah, s potenciranjem neokapitalistične politike pa so se znašli na cesti. Nekateri pa niso niti prestali iniciacije margine in so se na cesti znašli skoraj dobesedno čez noč, saj po izgubi svoje prejšnje nastanitve preprosto niso več našli druge možnosti. Zahteve najemniškega trga so previsoke. Zato smo tudi na Kraljih ulice v velikem krču, ko brezdomni osebi poskušamo najti nastanitev, ki v Sloveniji pač ni osnovna človekova pravica. Osebi v trenutni stiski lahko ponudimo terensko podporo, osnovno materialno pomoč in pomoč pri pridobivanju socialnih pravic, pa vendar nič od tega ne odtehta varne strehe nad glavo. Streh za socialno in ekonomsko šibke je zmanjkalo. Razprodane so na dražbi. Šle so za med. Vidnega brezdomstva, torej oseb, ki živijo na cesti, pričakujemo vedno več.

Vsi, ki so dolga leta opozarjali, da se bo s približevanjem neokapitalističnemu modelu države zgodil porast revščine, brezdomstva, socialne in zdravstvene izključenosti, lahko zdaj le jezno, a nemočno kričijo: »Saj smo vam rekli!« Raznorazne vdaje pa suvereno mirijo: »Brez panike, gre namreč za družbeni napredek!«

Maruša Ivančič

Kazalo:

- 2 UVODNIK
- 3 IN MEMORIAM: BUDA
- 4 SLIŠANJE GLASOV
- 5 PETA KOLUMNA
- 7 ZGODOVINSKA RUBRIKA
- 8 TEREZA VUK: LITERARNA PRINCESA DIANA
- 10 POLLETJE
- 11 CESTNA FILOZOFIJA
- 12 NEKAJ CESTNIH
- 13 ANEKDOTE IZ PRODAJE
- 14 DOGODKI
- 15 MARIBORSKA STRAN
- 17 IZ DNEVNIKA 18-LETNE SARE
- 19 OBRAZI BREZDOMSTVA: ŠPELA
- 20 GOSTUJOČA KOLUMNISTKA
- 22 KRALJEVI RECENZOR
- 24 JAZ NISEM ODAVDE
- 25 IZZA REŠETK
- 26 SMS KOMENTARNICA
- 27 GIACOMOV FOTO KOTIČEK
- 29 OGLASNA DESKA
- 30 KRIŽANKA

PRAVILA PONUJANJA ČASOPISA

Ker želimo, da bi pri razširjanju časopisa Kralji ulice lahko sodelovalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev in bralk, je pomembno, da skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Člani in članice društva, ki ponujajo časopis, ne predstavljajo le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice.

Doslej so bili v javnosti zelo dobro sprejeti, mnogi bralci in bralke so pohvalili njihov pristop. Želimo si, da tako ostane tudi v prihodnje, zato članke in članice društva spodbujamo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis še bolj približati našim bralcem in bralkam.

- Časopis ponujam na miren in nevsiljiv način.
- Drugim članom in članicam društva, ki ponujajo časopis Kralji ulice, izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do ponujanja časopisa.
- Z drugimi člani in članicami društva se miroljubno dogovarjam glede lokacije ponujanja časopisa.
- Morebitne nesporazume rešujem na miren in spoštljiv način.

IN MEMORIAM: BUDA

Foto: Laura Ličer

BUDI V SPOMIN

Med odvisniki si bil legenda. Na sceni si bil 25 let in si bil eden izmed redkih, ki sem mu zaupal. Zadnje leto si bil bolj slabega zdravja. Če mene vprašaš, si se s smrtjo rešil. Tudi sam si mi prejšnjo nedeljo dejal, da jo komaj čakaš. Pogrešal te bom.

Stripi, 12. 2.

- Med ponujanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
- Med ponujanjem časopisa omenjam predvideni prostovoljni prispevek in od bralcev in bralk ne pričakujem ničesar več.
- Med ponujanjem časopisa ne beračim.
- Spoštujem odločitev bralcev in bralk, da časopis vzamejo ali ne, in jih k temu nikakor ne silim ali jih drugače neprijetno vznemirjam.
- Med ponujanjem časopisa imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.
- Zbiranje prispevkov za druge dejavnosti društva je poskus zavarovanja bralcev in bralk.

Če se član ali članica društva ne drži pravil ponujanja časopisa, je na to najprej opomnjen_a s strani strokovne delavke oziroma delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do ponujanja časopisa Kralji ulice.

Bralce in bralke prosimo, naj morebitne kršitve sporočijo v uredništvo na telefonsko številko 059 022 503 ali na e-naslov: info@kraljiulice.org.

SKUPNOSTNA PSIHIATRIJA, ODPRTI DIALOG IN VRSTNIŠKA PODPORA – KAJ SE LAHKO NAUČIMO OD NIZOZEMSKÉ?

Ljubljano sta obiskala Dirk Corstens, psihiater in psihoterapevt, in Richard Niessen, vrstniški podporni delavec z lastno izkušnjo težav v duševnem zdravju, zdaj zaposlen, da pomaga drugim, za kar prejema plačo. Prihajata iz nizozemske organizacije MET ggz, ki dela veliko različnih stvari v skupnosti. Predstavila sta eksperimentalni projekt, kjer postavljajo na prvo mesto potrebe ljudi in skupnosti (in ne denar) ter resnično poskušajo pomagati.

Več pogovora in konkretne pomoči, manj ali nič zdravil, inovativni pristopi

Dirk pove o primeru: »Mlad fant je slišal glasove, ki so mu govorili, naj nekoga ubije. Medicinska sestra me je prosila za pomoč. Rad bi dobil zdravila.«

»Lahko ti dam zdravilo, a najprej se pogovoriva.« Povedal sem mu, da smo ugotovili, da je slišanje glasov pogosto povezano z življenjskimi izkušnjami. Začela sva se pogovarjati. Diagnoza shizofrenije je obstajala, simptomi kot v priročnikih. V 15 letih nikoli ni jemal zdravil. A govoril sem z njegovimi starši, z njegovim delodajalcem ... Skupnostna psihiatrija v praksi. Dirk in Richard opišeta zgodovino in sedanost, probleme, izzive na Nizozemskem, dobre prakse in priložnosti, opišeta svoje delo, delovni dan ... Spoznamo nekatere pristope in principe dela, ki so bližje potrebam ljudi, ki jih v slovenski psihiatriji redko ali (še) ne uporabljajo.

Kaj je skupnostna psihiatrija? Ustvarjanje povezav, mrež. Vrstniška podpora je zelo pomembna – plačana ali ne. Ljudi v stiski na Nizozemskem usmerjajo na podporne skupine. Vrstniški podporni delavec gre najprej skozi lastno okrevanje, obstaja več usposabljanj oziroma izobraževanj. Večina bolj zaupa »vrstniku« z izkušnjami in se bolj obrača nanj kot na psihiatra. O odprtem dialogu je precej informacij na internetu in tudi dokumentarcev na YouTubeu. Izvemo, kako to poteka v praksi, zakaj so se v neki regiji na Finskem odločili zanj, kakšno je izobraževanje in kako na stolu sedi finski profesor psihoterapije Jaakko Seikkula, eden tistih, ki so vzpostavili ta pristop, v pogovoru z družino. Pomembne so besede in nebesedna govorica, tudi tišina. »Glavno je, da pomagamo ljudem, da se pogovarjajo med seboj, in se ne vmešavamo toliko.« Ljudje se počutijo slišane – nekateri prvič. Izkušnja Jaakka Seikkula je, da se ob *poslušanju* psihoza upočasnijo, stiska se zmanjša po enem, dveh ali treh srečanjih. Večinoma šele po treh srečanjih predpišejo zdravila, če se to zdi res potrebno. Raziskava na Finskem je pokazala, da je za ljudi s prvo psihozo tak pristop boljši kot z zdravili, uporablja se dosti manj zdravil, le polovica obravnavanih kadar koli dobi zdravila, nekateri jih še jemljejo – vedno zelo nizke doze, dosti manj jih pristane v bolnišnicah.

Oba predavatelja govorita umirjeno, bolj potih, vprašanja so tehtna, včasih presenetljivo, v dobrem smislu. Čutiš, da jima je mar za človeka, da svoj poklic opravljata s srcem. Lahko res vidiš, kako in zakaj odprti dialog deluje v praksi.

Zanimive so tudi vaje. Pol ure govoriti o eni besedi.

Zanimiv pogovor. Igra vlog: družina oziroma »mreža« (network – ki ni nujno sorodstvo) v stiski, dva novince v vlogi facilitatorjev – vidimo, da marsikomu, navajenemu »običajne« komunikacije, ta pristop ni lahek, je najbrž treba kar veliko vaje in dela na sebi.

Ko je Dirk nastopil službo, je bila cenjena in spoštovana sistemska družinska terapija, zatem pa so jo izrinili »biološka psihiatrija« in »zdravila«. Verjamem, da je »lažje« predpisati tablete. Obenem se je konec sedemdesetih let tam razvila socialna psihiatrija, skupnostni centri za mentalno zdravje so postali zelo močni, večino časa je Dirk delal v njih. Ves čas sta bila dva sistema: ti centri in bolnišnice, ki so se skozi leta začeli približevati drug drugemu.

Na Nizozemskem porabijo veliko denarja za duševno zdravje, problem pa je, kako je porabljen. Imajo največ psihiatričnih postelj na prebivalca v EU. Slišimo, da je 60–70 % ljudi ali več hospitaliziranih proti svoji volji. Gibanje Novo duševno zdravje je na Nizozemskem nastalo kot odgovor na mnoge probleme. Želi doseči skupnosti, ljudi vzpodbuditi, da si začnejo pomagati. Odkriti, kaj lahko naredijo, ne glede na diagnoze.

Zakaj se je Dirk odločil za ljudem in naravi prijaznejše načine pomoči? Kot študent medicine je imel sošolca: »Zelo pameten, priazen. V dveh urah je naredil toliko kot jaz v dveh dneh!« Imel je fotografski spomin in diagnozo shizofrenije. Vsake toliko so ga ob krizi starši odpeljali, po nekaj mesecih se je vrnil. Skupaj sta šla na prva predavanja iz psihiatrije, potem se jih ni več hotel udeleževati. »So full of bullshit.« Na začetku Dirk ni želel uporabljati prisile, a v težkih situacijah ni znal drugače. Kasneje mu je pomagal psihiater Marius Romme, ki je začel gibanje Slišanje glasov in je zdaj star 86 let ter še vedno dejaven v gibanju.

Moji vtisi so dobri. Vesela sem, da tudi v Sloveniji deluje Društvo slišanje glasov in so izobraževanja za nas, ki slišimo glasove, zastoj, za svojce polovična cena. Da pridejo tudi kak psihiater, psiholog, študenti, strokovni delavci. Kar slišimo od predavateljev in udeležencev, je dragoceno. Pravi odprti dialog. Izvemo o duševnem zdravju na Nizozemskem, Finskem, v bivši Jugoslaviji, kaj delajo v partnerskih organizacijah, izmenjamo izkušnje ... Upam, da tudi pri nas čim prej zaživijo odprti dialogi in drugi, ljudem prijaznejši, pristopi.

Seminar o odprtem dialogu z vrstniško podporo je omogočil projekt Community Mental Health practices in ex-Yugoslavia (shema Erasmus+), ki traja od 2019 do 2021. V projektu Društvo slišanje glasov sodelujemo z nevladnimi organizacijami MET ggz (Nizozemska), Društvom Prostor (Srbija), Društvom Tavan (Bosna in Hercegovina) in zavodom Dom za odrasle osebe Turnić Rijeka (Hrvaška). Projekt se osredotoča na skupnostno usmerjene prakse na področju duševnega zdravja in v Sloveniji posebej na modele organizacije vrstniškega podpornega dela. Izobraževanja so tudi v okviru šole za povezovanje podpornih skupin, ki v letu 2020 v društvu Slišanje glasov poteka že drugo leto.

Andreja

KO SE ULIČNI ČASOPIS UKINE ... IZ PRAVIH RAZLOGOV

Megafon, ulični časopis iz Bergna na Norveškem, je prvič izšel leta 2007. Na božič 2019 je izšla zadnja številka. *Megafon* je mrtev. In vendar je ukinitve tega medija svetel primer spopadanja z izzivom reševanja revščine in brezdomstva – kot alternativni vir dohodka za najrevnejše prebivalce mesta ta namreč ni več potreben. Mednarodna mreža uličnih časopisov INSP je prejela naslednje e-sporočilo: »From 31 December 2019, Norwegian street paper *Megafon* will be no more (od 31. decembra 2019 norveškega uličnega časopisa *Megafon* ni več).« Nadaljujejo, da za to odločitvijo ni nič dramatičnega, ravno nasprotno. Od leta 2014 opažajo upad prodajalcev_k, saj se je moralo vse manj oseb za preživetje zanašati na ponujanje uličnega časopisa. Lokalna uprava si je namreč v zadnjih petih letih izjemno prizadevala izboljšati življenjske pogoje tako prodajalcev_k kot drugih marginaliziranih skupin.

Več uslužbencev *Megafona* je izrazilo nasprotujoča si čustva ob nadaljnjem obstoju uličnih časopisov. Dejstvo, da je prisotnih skoraj 100 uličnih časopisov po vsem svetu, kaže, da sta brezdomstvo in revščina še vedno premalo obravnavana svetovna problema. Če teh vprašanj ne bi bilo, potem ne bi bili potrebni niti ulični časopisi. Ukinitve *Megafona* torej ni slaba novica, v svojem cilju je uspel: »Cilj je bil vedno enak – postati nepotreben del Bergna. Zahvaljujoč bralcem in bralkam in izjemnemu občinskemu prizadevanju smo ta cilj dosegli.«

Za razloge so navedli izboljšano nastanitveno podporo, dostopnejše zdravljenje za odvisnike od prepovedanih drog in socialno politiko. Od skoraj 900 registriranih prodajalcev_k jih je do oktobra 2019 ostalo le osem. V teh 12 letih je *Megafon*, ki je sodeloval s Centrom za pripravo delovnih mest (ALF) v Bergnu, organizacijo, ki je uporabnikom drog in osebam, ki so se znašle zunaj običajnega delovnega okolja, nudila nizkopražne storitve, izdal 133 števil in 11 posebnih izdaj. Nekdanji urednik Petter Lønningen:

»Norveška se razlikuje od drugih krajev, kjer ponujajo ulični časopis. V resnici nimamo takšne brezdomske krize kot drugod. Pri nas redko vidite ljudi, ki spijo na prostem. Večina naših prodajalcev_k je odvisnikov_ic, najpogostejše od opiatov in amfetaminov. Sicer imamo težavo z relativno revščino, vendar je ni mogoče primerjati z revščino, ki jo najdete v mnogih krajih po Evropi ali ZDA.«

Lokalne oblasti v Bergnu so v zvezi z obravnavo odvisnosti od prepovedanih drog implementirale napredne ukrepe, usmerjene v prihodnost, vključno z medicinsko oskrbo, nadomestnimi terapijami in drugimi storitvami za zmanjševanje škode, in jih uskladile z osnovnimi storitvami, kot denimo dostopom do brezplačnih toplih obrokov, da bi pomagale tistim, ki se želijo očistiti od drog, in vsaj obdržale stik s tistimi, ki si tega ne želijo. Najpomembnejše pa je, da se je Bergen osredotočil na rehabilitacijo namesto za kriminalizacijo oseb s težavami z odvisnostjo: »Večina ljudi z odvisnostjo bo povedala, da ni težko prenehati, ljudje to počnejo znova in znova. Težava je ostati čist, za to potrebuješ nekaj, s čimer se lahko zaposliš, nekaj, kar lahko uporabiš kot temelj za novo identiteto, zato so pomemben del rehabilitacijskega programa vsakodnevne dejavnosti, kot so telovadba, fotografija, meditacija, umetnost in obrt, jahanje, kampiranje ..., vse to seveda poleg zdravstvenih storitev in nastanitve. To je pravzaprav ključnega pomena za izogibanje drog. Tudi socialni transferji so se v zadnjih letih povečali.« Morda je najpomembnejši dejavnik nadomestno zdravljenje, ki se izvaja pretežno z metadonom, pa tudi z drugimi nadomestnimi

Foto: arhiv Megafona

opioidi, kot sta Subutex in Suboxone. Lønningen nadaljuje:

»Ko smo leta 2007 začeli izdajati *Megafon*, je večina oseb z odvisnostjo potrebovala okoli 1500 norveških kron [približno 148 evrov] na dan za potrebe odvisnosti od heroina. Okoli leta 2013 so se lokalne zdravstvene službe odločile te težave omiliti z metadonom. To se je izkazalo za uspešno prakso in danes heroinskega trga skoraj ni več. Za vogalom je tudi nova reforma na področju drog, pričakujemo recepte za heroin, ki bodo verjetno nezakonit trg z opiaty v celoti sesuli. Potem je tu Naltrexone, neverjetno obetavno zdravilo, ki odpravi tako hrepenenje po opiatih kot njihov učinek. V tem času smo srečali veliko ljudi, ki se jim je življenje v nekaj letih popolnoma spremenilo. Bergen se je tako problematike lotil drugače kot v večini ostalih mest – tudi na Norveškem. Verjetno bomo videli več progresivnih politik lokalnih uprav, ki se bodo v prihodnjih letih izvajale tudi v drugih norveških mestih.«

Kljub temu da se mora posloviti od *Megafona*, Lønningen še vedno trdno verjame v obstoj gibanja uličnih časopisov: »V času, ko sem delal pri uličnem časopisu, sem videl mnogo sprememb na bolje. Ne samo za naše prodajalce_ke, tudi v tem, kako mediji obravnavajo vprašanja, kot so zasvojenost, gentrifikacija in revščina. Preden so se na Norveškem pojavili ulični časopisi, je bilo redko zaslediti intervjuje z osebami, ki se borijo z odvisnostjo. Zdaj je to pogostejša praksa. Osebo ulične časopise vidim najprej in predvsem kot priložnost, da marginalizirane osebe zaslužijo svoj denar na zakonit in dostojanstven način, s tem pa se osamosvojijo. Spoznal sem mlada_e dekleta in fante, ki so se pred tem denimo ukvarjali_e s prostitucijo, da bi dobili_e potreben denar, in starše, ki so si morali poiskati tretjo službo, da bi lahko poplačali dolg svojih otrok za mamila. Ulični časopisi so mnogim neslišanim dali glas, kar je posledično spremenilo javno mnenje o tej skupini. Vendar je treba še veliko storiti. Ulični časopisi bi se morali še bolj boriti proti predsodkom.«

V prihodnosti bo sodelovanje med preostalimi norveškimi uličnimi časopisi ključnega pomena, pravi Lønningen. Oslo bo prevzel štafetno palico *Megafona*, preostali redni prodajalci_kam pa bo ponudil možnost, da ponujajo nacionalni *Norge*, ki jih bo podpiral v omenjenem prehodu. Zadnja – božična – izdaja *Megafona* je izšla v sodelovanju z uličnima časopisoma =*Oslo* (iz istoimenskega mesta) in *Sorgenfri* iz Trondheima. Slava mu.

Povzeto po članku INSP, Tony Inglis
Priredil in prevedel Jean Nikolič

Zate

Zate
ni dosti
hladno pivo,
dovolj sladko,
ni pecivo,
vedno najdeš
kaj narobe,
v gobovi juhi
niso dobre gobe.
Če ni jastog
vsak večer,
potem doma
ni mir.

Nedeljka

NIKOLI NISEM VIDEL SONCA

TRIDESETA LETA: ZAPRT V BERLINU.
ŠTIRIDESETA LETA: V KONCENTRACIJSKEM TABORIŠČU DACHAU.
PETDESETA LETA: V SIBIRSKEM GULAGU.
ŠESTDESETA LETA: NA GOLEM OTOKU.
SEDEMDESETA LETA: ZAPRTO OBMOČJE KOČEVSKA REKA.
OSEMDESETA LETA: BAD FORSCHAU IMMENHAUSEN.
DEVETDESETA LETA: HOSPITALIZIRAN V UPK POLJE.

VEDNO SEM ZARADI POLITIKE ŽIVEL V PODZEMLJU.
OJ, KAKO BI RAD DOČAKAL SONCA DAN.

ČRTOMIR CLONSKY

ON

BRAL SEM JI VSAK VEČER.
PRAVLJICE ZA LAŽJO NOČ JIM JE REKLA.
BRAL SEM JI MAJHNE LAŽI, ZANJO BILE SO RESNICA.
PRAVLJICE, KI DANES ZAPRAŠENE SEDIJO NA POLICI.
PREBRAL SEM NJO IN ZAPISAL SVOJO PRAVLJICO.

NINA CIGALE

Zgodovinska rubrika:

IZSEK ČASA, 11. DEL

Zgodovina, pravijo, nas bi morala kaj naučiti. Drugi razmišljajo, da je čas ciklični in se stvari tako ali tako ponavljajo. Pri odnosu do revščine, brezdomstva bi lahko trdili, da se res. Pojavljajo se podobne dileme, kot so se pojavljale pred »100 leti«.

V novo-stari rubriki bomo poleg časopisnih »pričevalcev« odnosa do najbolj družbeno odrinjenih ljudi objavljali tudi pričevanje časa po spominih enega izmed prvih članov društva.

V Društvu Kralji ulice se ni le delalo, ampak se je tu in tam tudi kaj proslavljalo. Tako se je na primer društvo v sodelovanju s Pedagoško fakulteto, Oddelek za socialno pedagogiko, dogovorilo, da se pripravi pred novim letom 2008 kraljevsko praznovanje. Dogodek se je odvijal v prostorih PEF-a, kjer so poleg brezdomnih sodelovali tudi drugi, pomembnejši gostje, med drugim tudi gospod Jani Kovačič, ki je zapel nekaj svojih skladb. Vzdušje sva popestrila žal že pokojni Marko Nakrič in moja malenkost, sodelovali so tudi Tomislav Gruden, ki je tudi žal že pokojni, in mnogi drugi, recimo Bojan Sklepič, Janez Kompare, Lojze Smole, in tudi nekaj takih, ki sem jim pozabil imena. Prisotni so bili tudi zaposleni na društvu.

Kraljevski praznični utrip, 19. 20. 2007

Foto: arhiv KU

Kraljevski praznični utrip, 19. 20. 2007

Foto: arhiv KU

Marko Nakrič in jaz sva pripovedovala šale, da so se prisotni nasmejali do solz, Bojan Sklepič je zaigral na kitaro ter zapel svoje komade, tako da smo se imeli zelo fino, in po dolgemu času sem začutil tisto domačnost, ki sem jo zelo pogrešal, da se tudi mi klošarji znamo poveseliti, seveda po pameti, brez alkohola in drugih substanc.

Tega praznovanja ne bom pozabil. Zgodilo se je v sredo, 19. decembra 2007.

Po spominu zapisal Gregor B. Hann

Mariborska scena:

PARKLE BEJG OD DROG

Najbolj nesrečni so ljudje, ki iščejo srečo v gostilni. Obstajajo tudi raznorazne druge substance, ki ti pomagajo do boljšega razpoloženja. Denimo eksiji. Teh čudežnih tablet sem se enkrat pred par leti tak nažrl, da je joj. Naj vam, dragi moji, opišem ta edinstveni dogodek, ki se je lahko pripetel le meni. Takrat sem prebival na Betnavi, blizu papeževega križa. Moj prvi sosed je bil moje baže, torej kadil je travo, papal eksije. Skupaj sva pekla kukije in prirejala hišne zabave, in to ne enkrat tedensko, ampak vsak dan. To ti je bil lajf, dragi moji. Pokjen sn bil kuj v eno. No, en dogodek mi bo ostal pa ziher do smrti v spominu. Naj vam ga opišem in vas ob tem spravim vsaj malo v smeh. Bili smo trije. Sosed, jaz in sosedov prijatelj. Kakor koli že, po nekaj jolijih in par litrih vina so za poslastico prispeli še eksiji. Vzel sem enega, seveda kuj takoj. Usoda je hotela, da je zbolel oče od prijatelja in odpeljat ga je moral v zdravstveni dom. Seveda sva svoji riti nesla zraven tudi midva. Ko smo ga pripeljali v zdravstveni dom, je razsajal neki virus in čakalnica je bila nabito polna. Starega smo pustili tam med bubanimi, da sam počaka, mi pa smo skočili na en drink v bližnjo picerijo. Tam sem spil en deci ruma in popapal še en ekstazi. No, pri izhodu se pa je špil pričel. Prvo kozlanje.

Kot drugo mi je pa srce tako pospešeno tolklo, da me je bilo strah, da mi bode izskočilo iz prsi. Presneto, v zimskem mrazu mi je bilo peklensko vroče. Ne vem, dragi moji, ako sem kdaj v življenju tak hitro hodil. Zelo mi je pasel mrzel zrak, ne vem, kaj bi se zgodilo, da bi bilo to sredi avgusta. No, pa pustimo ugibanja komu drugemu. Poleg tega so mi še zobje vodili bitko, kateri so močnejši v stiskanju. Čeljusti so se mi zaskočile. Dihal sem tak kot kaki, ki je bil malo predolgo pod vodo. Mislil sem, da bom umrl, tu med betnavskimi vrtovi. Še bolj sem pospešil korak, zato da bi ubežal smrti. Od takrat dalje nikoli več nisem vzel nobenega eksija. Dost je bilo za enkrat. Nič kaj čudovitega ni pri lovljenju samega sebe z obrazom, spačenim v grimaso, polno trdote, da o izbuljenih očeh niti ne govorim. Drugi dan sem imel oči genaf tak rdeče kot beli angora zajc. Pa čeljusti so me bolele tak, kot da so padle iz svojega ležišča. Katastrofa na kubik.

No, to bi bilo od moje visokokalorične malenkosti za danes vse. Razmišljam, da bi ob koncu pasal še kak moj pametni nasvet. V ničemer ne pretiravajte, sploh pa parkle bejg od drog!

Goran Šrok - Gogi

Tereza Vuk:

LITERARNA PRINCESA DIANA

Foto: osebni arhiv

08
KRALJI
ULICE

Prejšnjo soboto sem bla gost na nacionalnem radiu. Na enki. Sej ne, da ne bi bla navajena intervjujev, sam se res redko odločam za njih. In nacionalka je resen radio, ni to tam en radio na hojladri vse neki. Ko so mi rekli, da je intervju ob polnoči, sem kar mal pobuljila. Kakšna pa bom jaz tja uletela v soboto ob polnoči? Že ko mi rečejo, da mam intervju ob petih popoldne, mi je prepozno. Če bi hotli mene uhvatit čist trezno, bi mogla bit že ob sedmih zjutri na oddaji Dobro jutro, pa še to zna bit, da bi kr iz nekje direkt uletela. No, tko sem šla pa na oddajo za *lahko noč*. En normalen bi se držal cel dan nazaj in mel tremo, ker ipak greš v živo v eter in ne veš, kaj te misli voditeljica spraševat. No, ena Tereza gre pa tko: »Uuuu, a ni dans žurka že od dopoldne v naši kafani? Pejmo tja. Do polnoči je še dolga.« Ker taka pač sem. Komu na čast bom jaz zdej celo soboto ena druga Tereza? Najlažje je bit sam, kar si, in pol nimaš kej zajebat. Kao. Ker do polnoči je bla res še dolga. Za tremo mi je itak dol viselo, sam tam v ozadju možganov me je neki motlo, k mi je en glas skoz govoril, da ne smem pozabit, da ne smem preklinjat. Ampak jaz grem najprej na žur. DJ in vse, sam še trubači so manjkali. K na prejšnji žurki so res bli. In DJ-ju je blo očitno vseen za moj intervju, ker je mel musko tok naglas, da če si hotu met glasbeno željo, bi blo lažje, da bi uleteli policaji pa ga z vodnim topom zalil, pa bi me prej slišal, kaj hočem. In ker je blo tok naglas, se nismo mogli normalno pogovarjat in smo mogli navijat glasilke na 200 obratov. Če maš že tko skurjen glas do fundamenta, je blo tole trpinčenje glasilk taman za pol še na intervju. Tak glas, da sploh ne veš, al je moški al ženska, in za vse je kriv DJ. In pol se mi je že jebal vse skup in vmes, k sem plesala in se drla na Big Foot Mamo – Ne, ne, nisem več s tabo! –, so mi vsi kazali, da kok je že ura. Aja, sej res, do RTV morm. In se skotalim jaz s taksijem tja. In prov rekla sem si: »Zdej se pa skuliraj, bodi resna, resen radio, nema preklinjanja, pa če ti rata še kej pametnega izustit, ala ti vera.« Čeprov mi je še vedno odmevalo v glavi – Ne, ne, nisem več s tabo –, sem kr naenkrat bla z njo, voditeljico, za isto mizo, kjer Radio Ga Ga afne gunca. In ne vem, zakaj si lažem, da bom resna, pa ne vem kaj, če je pa moja slika za v leksikon dat pod »najbolj neresen človek«. Pa tud, koga so oni povabili, mene al mati Terezo?

Foto: Sandra Požun

Resna mi je ratal bit točno minuto. Takrat ko je voditeljica brala uvod in sem mogla bit tih. Pol se mi je pa kr zazdel, da sem spet na žurki. In sam udri brigu na veselje. Kaj vse nisem blebetala. Morš bit kr svojga keša vreden, da na nacionalki prijaviš, da si ti taka literarna princesa Diana. Ďizs, vzemte mi mikrofona. Če se čte dobr nasmejat, kr poslušate to komedijo. Oddaja Nočni obisk. Obisk ja, in to tak odfukan. Mi je ratal par dobrih cvetk: »Joj, k ne smem preklinjat. Sem hotla rečt pičkin dim, pa nisem.« »A jaz, če sem kdaj tih? Sem ja, če je kakšna zajebana skuna.« »A kle snemajo Radio Ga Ga? Ne se jebat.« »Kje sva že ostale? Kle pa nikjer. No, pol sva spet tam. Jaz sem dejansko kle pa nikjer.« Dvakrat mi je ratal še rignit v mikrofona, sam sem probala bolj tko, po princesino, kot je Diana rigala. In se sred noči še poslušalci spomnijo klicat v studio. Sem mislila, da mi bo kdo jebal majku, pa da kaj se gremo to za en cirkus, so bli pa vsi ful simpatični pa navdušeni. En model, k je klical, se je še tok zmedel, da je rekel, da ma vprašanje za Terezo Kesovijo. Ena starejša gospa je klicala, da enkrat en pameten gost in pametna tema in da smo daleč od uspavanke. Viš ti to. Direkt z žura pa še pameten gost sem. Ker folk te začuti. Da ne igraš. Pač mal si rignil, pa preklinjaš k en star mornar. Ampak a ni pristnost najbolj pomembna? En drug bi uletel ves poštirkan, pazil na vsako besedo, pa še to bi govoril v uni knjižni

slovenščini, k da ma dva kola v riti. V resnici pa preklinja k prasec, sam tam pa ne bo, ker se ne spodobi. Ves zategnjen neki. In pol sem jaz folku čudna, ker sem tko pristna in iskrena. Men so pa oni čudni, k igrajo svoja življenja. Prej kot dojameš, da je treba fuknit masko dol, prej lažje dihaš. Kaj si drugi mislijo, je pa čist nepomembno, k da so dal oni kej zraven k tvojmu življenju. In po sobotnem intervjuju je bla kr naenkrat sredi. In se zagledam v Slovenskih novicah. Ne se fucking jebat, kaj je pa zdej to. In kr lepo cela kolumna o men. O intervjuju. Med drugim je napisano tud to, kako se me nekateri novinarji izogibajo povabit na debato, ker sem tok nepredvidljiva, da pr men se nikol ne ve. Vidiš, kaj vse ne izveš v cajtnjih o seb. Ampak ja. Nepredvidljiva sem v real lajfu, torej bom tud tam, seveda. Sej ne veš, a bom direkt iz kje al bo pa spet *Ne, ne, nisem več s tabo!*. Sam to sem jaz. In čeprov folk cvika bit pristen, ker kaj bojo rekli sosedje, cenijo, če nekdo drug je. Spoštujejo tvoj pogum in drugačnost. Čeprov je men to neki čist logičnega. Da si, kar si. Da je intervju podrl vse rekorde teh nočnih oddaj, je itak brez veze razlagat. Ker je logično. In zdej sem zvedla, da mam naslednji teden spet žur v kafani. Spet se bo DJ-u trgal in men bojo vsi bobenčki v ušesih popokal. In prvo stvar sem pomislila: »Joj, kaj nimam spet kakšnega intervjuja ponoč.«

KRIVDA

Občutki so danes tako neresnični. Kot da se vse vrti v krogu, kot da stopam na mestu. Ljudje na ulici strmijo predse ali pa gledajo v tla. Skrivajo oči, kot da nosijo krivdo ... za kar koli že. Če dobro pomislim, občutim krivdo tudi jaz. Krivda. Kako težka beseda. Sliši se tako skrivnostno! Za kaj vse sem lahko kriva? Za to, da ne zmorem po petnajstih stopnicah teči kot pri dvajsetih? Ali sem kriva za svojo težo, ki ostaja enaka ali pa se zviša za kak kilogram vsakokrat, ko za večerjo pojem še škatlo piškotov ali eno Milko? Krivda je relativen pojem. Eni je vse življenje ne občutijo. Eni jo radi vzbudijo, iz kakršnih koli vzgibov že. Eni pa sebe krivimo za situacijo, v kateri smo se znašli. Ne splet okoliščin, ne sistem, ne starši, ne zdravniki, niti družba nam ne more vzbuditi tako močne krivde, kot smo si jo sposobni vzbuditi mi sami. Ne maram posploševanja, zato bom napisala zase:

»Krivdo občutim, ko jezikam staršem, ko nestrpno odgovorim mami, ko se ne potrudim dovolj, da bi kakšen nepotreben prepir preprečila. Kriva sem, da svojega odziva ne zmorem prilagoditi ljudem, s katerimi sem vsakodnevno v stiku. Je ta občutek krivde res potreben? Je res tako močno zakoreninjen v moji podzavesti, da se tako zelo bojim, da bi bila za nekaj kriva? Kdo mi je pokazal prve zametke teh občutkov? Kdo je v meni od zgodnje adolescence vzbujal občutke krivde? Starši. Čeprav ju imam zelo rada, čeprav sem jima hvaležna za njuno vzgojo – četudi se z vsemi vzgojnimi prijemi še danes ne strinjam – ju tudi jaz za nekaj krivim. Mami in ati – nista mi pustila biti jaz. Nista dovolila, da se moj značaj izrazi do maksimuma; v svojem strahu (?) sta ravnala tako, kot sta mislila, da je prav. Spoznala sem, da vajin prav ni nujno tudi moj prav. Pravilno razmišljanje

pa ni relativno, ampak je v tesni povezavi z logiko, ampak to je že neka druga zgodba.

Krivda. Kriva sem. Kriv si. Da poješ preveč sladkarij. Da hodiš (pre)pozno spat. Da me ne poslušáš. Da se ne ukvarjaš z mano. Da ne pospravljáš svoje sobe, svoje delovne mize in svojih stvari. Kriv_a si, ker ne odneseš smeti, ker ne ločuješ plastike, papirja, stekla itd. Kriv_a si, ker vedno zamujaš. Ker nikoli ne rečeš prosim in hvala. Krivda je tako težka, tako močna beseda. Tako rada bi enkrat rekla sama sebi in si tudi verjela, da NISEM kriva. Nisem kriva, ker imam to bolezen. Nisem si je sama izbrala. Nisem kriva, da ti tega ne razumeš. Nisem kriva, ker se ti vedeš do mene, kot da sem lena, nesposobna ženska, ki po tvojem mnenju simulira in si izmišljuje vse mogoče, samo da bi ji kdo – po tvoje – nasedel in ji verjel. Kriva sem samo tega, ker sem dovolila, da ste krivdo videli v meni. Kriva sem, da se zjutraj zbudim in si rečem, da bo danes dober dan. Da bo danes sijalo sonce, čeprav bo zunaj divjala nevihta in bo dež bičal drevesa in bo veter vrtinčil listje, preganjal oblake po nebu ... Kriva sem, ker verjamem, da me jutri čaka sreča. Kriva sem. Vsak dan znova, vsako jutro diši po tej *filozofiji*. Verjemi, da si kriv, če mi ne verjameš. Kriv si, če me obsojaš, a nisi bil nikoli v situaciji, ki bi bila vsaj malo podobna moji.

Lep, sončen in vetroven dan je zunaj. Počutila bi se krivo, če ne bi obula športnih copat, se toplo oblekla, si dala kape na glavo in šla svobodi naproti. Grem ven. Tam zunaj, v naravi, nihče nikogar za nič ne krivi. Samo živi. Svobodno in srečno.«

Barbara Kališnik

09
KRALJI
ULICE

TVOJI STARŠI SO ZMIKAVTI

Tale moja ljubezenska zgodba je nenavadna. Ljudje se razlikujemo in prav je tako. Tudi jaz imam svoje posebnosti. Na primer, ko sem se zaljubljal, sem svoja čustva do ljubljene osebe najlažje izražal s pesmijo oziroma verzi. Naslovi in začetni verzi določenih mojih pesmi pa se zdijo mnogim, zlasti tistim, ki me ne poznajo, odštekani. Nikoli nisem niti pomislil, da bi lahko imel zaradi tega težave. Leta 1992 se je zgodilo ravno to. Nenavadnost je porodila nesporazum, nesporazum pa nepričakovan zaplet.

Lahko je najti lahko žensko, težko pa je najti žensko, ki ima težo. Maja ni bila katera koli ženska. Očarala, začarala me je že s prvim pogledom. Totalno sem se zatreskal vanjo. Nekajkrat sem se pogovarjal z njo. Pogovori so bili sicer kratki, a dovolj dolgi, da sem postajal vedno bolj zasvojen z ljubeznijo. In potem je prišel črni petek. Odločil sem se, da ji povem, kaj se dogaja z mano. Za ta usodni korak sem izbral, seveda, pesem, ki sem jo napisal zanje. Način, s katerim sem začel pogovor, pa očitno ni bil primeren. »Moram ti povedati nekaj zelo resnega,« sem ji rekel. Začudeno me je pogledala. Nadaljeval sem: »Maja, tvojih staršev ne poznam, toda zanesljivo vem, da so drzni kradljivci!« »Kaaaj?!« je besna zavpila. Ponovil sem: »Tvoji starši so drzni kradljivci!« Slednjega stavka še nisem dokončal, ko mi je primazala krepko klofuto. Joj, kakšen silovit in hiter udarec! Še sam Mike Tyson bi ji gotovo zavidal. Minilo je nekaj trenutkov, da sem prišel k sebi. Ko sem se zavedel, kaj se je zgodilo, Maje ni bilo več. Izginila je kakor nadzvočno letalo. Oh, če bi mi vsaj dovolila, da dokončam svoj govor. Tisti večer sem jo zaman iskal.

Seveda nisem takoj obupal. Nasprotno, vse skupaj se mi je zdelo smešno in zabavno.

Naslednjega dne sem jo videl v Domžalah z neko starejšo žensko (domneval sem, da je bila njena mati). Prešerno sem pristopil in ji začel pojasnjevati, da je šlo za nesporazum, toda njena reakcija je bila še vedno ostra. Prekinila me je, me pošteno ozmerjala in mi jasno dala vedeti, da me ne želi več videti. Ko me je ozmerjala še omenjena ženska, sem nehal težiti, saj mi je postalo kar neprijetno. Od prijatelja sem kasneje izvedel, da so bili menda Majini starši nekoč osumljeni v nekem kazenskem postopku, vendar jim krivda ni bila dokazana. Te govorice – tudi če so bile resnične – me niso prav nič zanimale, zanimala me je samo Maja. Morda pa je bil tu vendarle odgovor na vprašanje, zakaj je Maja reagirala tako, kot je, na tiste moje famozne besede tvoji straši so drzni kradljivci. Oh, bog! Nisem mogel verjeti, da se je vse tako zakompliciralo po nepotrebem. Ni bilo več smešno. Maja mi ni dovolila, da ji povem (če že ne zapojem) svojo kratko pesmico Tvoji starši so zmikavti. In kakšna je ta pesmica?

Tvoji starši so zmikavti,

to že ve vsak,

ko na tebi le zagleda

ta nebeški znak.

Ukradli so, ukradli z neba dve zvezdici

in ju vsadili tebi, tebi v oči.

Zoran T. Radonjić

POLLETJE

Pozdravljeni, drage bralke in dragi bralci. Moje ime je Nemanja, star sem 21 let in prihajam iz Srbije. Že več kot pol leta sem brez svoje nastanitve. V tem času sem šel skozi najlepši in najgrši del svojega življenja ter spoznal, kaj sta tako resnična sreča kot prava žalost.

Občutil sem, kako je biti lačen in premražen do kosti. Spoznal sem, kaj je to življenje na cesti. Še dolga pot je pred menoj pri mojih rosnih enaindvajsetih. Z vami bi rad delil, kaj sem se v tem času naučil o življenju:

- moraš imeti jajca;
- moraš biti srčen in drugim pomagati v nesreči;
- moraš širiti ljubezen, vsi smo iz krvi in mesa in vsi bomo enako končali, ne glede na to, koliko denarja imamo v žepu;
- biti človek.

010
KRALJI
ULICE

*Svaki dan je nova pobeda, znači sve od sebe dajem.
Svaki škola je i dalje i borba još uvek traje!
Ovo je za one koji krpe kraj s krajem.
Biće sve u redu, al nemoj nikada da staješ.*

Pinki

Rad bi še povedal, da pogrešam prijatelje. Pozdravljam Žana, Cikija, Brikija in Miloša. 1312. Če bo tole brala moja družina ... uživajte.

Pinki

PAPARAZZI ZA REVEŽE

foto : Jaka Prijatelj

Cestna filozofija:

C7 ZGODBE

Prišel je marec in s tem tudi boljše počutje. Po pričakovanjih bi moral čez približno pet mesecev dobiti sobo v nastanitvenem programu Kraljev ulice, kar se mi zdi cela večnost.

To je program, ki ga izvajajo Kralji že leta in ki omogoča brezdomnim iskalcem strehe nad glavo nastanitev za leto in pol. Ravno prav, da si skrajšam čas čakanja na bivalno enoto, za katero sem prijavljen že drugo leto, a moram še kašno leto ali dve čakati, da pridem na vrsto.

Super, leto in pol v nastanitvenem programu, potem pa počasi dobim bivalno enoto, ki je zame morebitna odskočna deska tudi za neprofitno stanovanje, za katero sem se prijavil, vendar je čakalna vrsta daljša. Kar se tega tiče, je zadeva rešena, ni pa še vse jasno glede zaposlitve. Rad bi obdržal dodatek na delovno aktivnost – prostovoljstvo – ter v prihodnosti dobil subvencionirano najemnino. Bomo videli.

Hvala mojemu sončku in hvala vsem, ki mi stojijo ob strani.

Sony Dejan

foto: osebni arhiv

Imam svoje mnenje,
pa se z njim ne strinjam:

JE PALME RES UMRL

Olof Palme, socialist, levičar, švedski socialdemokrat, večkrat švedski premier, naj bi umrl v atentatu leta 1985. Mar je bil res ubit v Stockholmu, ko je šel iz kina?

Resnica je zelo drugačna. Švedska vlada je rekla, da bo naredila teater, ker je bil HIV pozitiven. Uprizorili so atentat, ker bi bila sramota, da predsednik vlade umre za AIDS-om. Kasneje je živel v nekem gradu v Franciji.

PA NE OKOL GOVORT!

Črtomir Clonsky

P. S.: Molotovke in kalašnikovke v roke, pank tovariši, in gremo na juriš.

CVETKE OD TU IN TAM

V našem bloku se imamo še vedno kolikor toliko dobro. Zdaj smo šli na skupinski izlet v Pivko in še v kino na ogled filma. Super, ne? Socialci si lahko privoščijo, boste pomislili. Pa ni tako. To bi si lahko privoščili tudi vi v svojih blokkih in stolpnica. Združili bi se, dali skupaj tisto nekaj drobiža in odšli nekam stran od svojih stanovanj, televizij in računalnikov. Zbežali bi v naravo. Ne pa da blodite v svoji glavi ves posran golaž, ki se vam dogaja. Če ga ne boste dali na stran (vsake toliko), boste v njem utonili. Zdaj veste, zakaj hodimo mi na izlete in v kino! Toda ne mislite si, da smo vsi v tej zgradbi nacentrirani na to misel. Če bi bili, bi bilo že dolgcajt. Ne gre tako. Toda čas je potreben – kot tudi pri vas. Povabite soseda, sosedo k sebi na kavo. To se pri nas dogaja in tako se začne.

Sicer pa ... Ne bom pozabil na besede vodiča v pivškem muzeju, ko smo se z njim spustili v podmornico. Sedeli smo kot sardine v konzervi v tem potapljaškem plehu. Deset nas je bilo. In zdaj si predstavljajte vas, da bi bili kot vojaki tako naloženi za osem dni. Brez stranišča. Brez cigarete. Brez govorjenja. Brez ... Le vročina. Bi zdržali? Koliko? Pet minut? Deset? Tako so se rojevala poznanstva, ki še po letih niso umrla. To potrebujemo, ljudje.

Taubi

KAKO ŽIVI NEK UPOKOJENEC

Dan za dnem, vsak dan, serjem, kuham, pomivam, frkam cigarete, jem in spim. Rad imam, da so stvari trdne in jasne. Tisti, ki me imajo za norca, mi sesajo energijo iz duše. Nakladajo, lažejo in gledajo nate zviška. Njihovo orožje je blef in napuh. Čeprav je moje srce otopelo, čutim, ko se vampirji hranijo. Umikam se, pa me vedno najdejo. V glavi imam željo: preživeti, preživeti, preživeti. Dokler sm živ, ne bom mislil na smrt. Itak enkrat pride, pa dobr, da ne vemo, kdaj. Ker imam slab spomin, bom mogoče celo pozabil umreti. Starost je tu, ampak še so stvari, ki jih rad počnem.

Kavica

NEK CESTNIH AJ

ZA NEDOLOČEN ČAS

Imam tri službe, zaposlen sem za polni delovni čas:
TransPort, d. o. o.,
TransPark, d. o. o.,
TransSpat, d. o. o.

Tonček

PENZIJA

Sedeli smo, kakih deset nas je bilo, premrli od mraza in bičani od dežja, na klopci pred trgovino, ki je dajala vsaj malo zavetja. Tisti med nami, ki ponujamo Kralje ulice, smo se hrepeneče ozirali proti nebu, kdaj bo že konec tega neurja, nekateri lačni, drugi žejni, vsi pa smo mislili le eno, kako za vruga priti do denarja v takem vremenu.

Pa pride do nas starejša gospa in stisne meni, edinemu dekletu med fanti, deset evrov! Kako so se mi zaskrile oči, joj, moje težave so rešene za danes. Ampak zraven mene je še osemnajst drugih oči in gospa je rekla, naj si denar pošteno razdelimo. Hudič mi govori eno, a slaba vest drugo ... Pa smo si razdelili tisti denar, tako da je vsak za evro rekel, kaj želi, in je tudi dobil, meni je pa še drobiža ostalo.

Ni minilo deset minut, ko do nas spet pride starejši gospod in stisne v roke enemu od nas še deset evrov. Prišežem, da ne lažem, in tudi to smo si lepo razdelili, samo da so tisti, ki so prej jedli, zdaj pili in obratno.

Pa kaj je to danes, da so nekam radodarni gospe in gospodje, da kar sami od sebe pristopajo in dajo? Ah, saj res, penzija. Upokojenci so jo borno komaj dočakali in res lepo od njih, da so z nami delili to njihovo malo veselje.

Dež je minil in dan se ni zdel tako neprijazen, pa smo se raztepli po svojih poteh, nekateri ponujat časopis, drugi ... Še enkrat hvala gospe in gospodu, ker sta vsaj meni osebno, pa tudi drugim, se mi zdi, polepšala dan in nam dala zagona.

Po pripovedi Melite zapisala Psiha, priča dogodkom

2020

Pred kratkim sem šel v mesto po opravkih pa sem se malo ustavil in poklepetal s kolegi na Kongresnem trgu. Naokoli sta prišla dva fanta, tam okoli dvajset let sta imela, otovorjena s polnimi vrečkami.

Pa sta začela raztovarjati iz njih, vsakemu od nas podarila za božič škatlo, v njej darila ... Mislim, kar sapo mi je vzelo, ne morem verjeti, da še obstajajo dobri mladostniki, ljudje s srcem. Zaželela sta nam vesel božič, a je za nekatere zmanjkalo daril, pa sta odšla k najboljšemu sosеду nakupit še nekaj malenkosti za njih.

Svaka jima čast, kapo dol. Rekla sta, da zakaj bi samo onadva praznovala, če lahko nekaj odstopita drugim, ki nimajo. Res mi je žal, da jima ne vem imena. Najbrž je tako vseeno, važno je dejanje, ki sta ga na predbožični večer udeležila.

Hvala in srečno tudi vama.

Jenko

KRATKA NEZGODA, HITRA POMOČ

Kak mesec nazaj sem bila na poti k Športni dvorani Tabor, kjer naj bi imeli športno vzgojo. Peljala sem se med ulicami z užitkom na obrazu, saj me je obsijalo prijetno zimsko sonce, ki se je lesketalo med visokim drevjem, naravnost proti Rožniku.

Na kolesu se ob pravi hitrosti res lahko zasanjaš. Tako sem na vogalu zavila levo, nakar se mi je konec trenirke zataknil med kolo. Joj! Že tako se mi mudi pa še takšna nezgoda. Hitro se ustavim, saj ugotovim, da naprej ne bo šlo. Ne traja dolgo, ko me od zadaj zagleda mlada šolarka, peška. Ustavi se in mi takoj skuša pomagati, saj pravi, da se je tudi njej podobno že zgodilo. Poskuša potegniti zatakneni del ven, počepne, sprva ne gre, z druge strani tudi ne. Zamudila bom še bolj, si mislim. Ona pa bo odšla naprej. Mimo pride moški, kratko opazuje situacijo in gre dalje. Ona se še vedno trudi, da bi ji uspelo. Reče mi, da bo šlo, in to mi da upanje, ker vem sama pri sebi, da bi isto storila. Ko bi vsaj imela škarje, sva obe pomislili. Vpraša, ali naj strga, če ne bo šlo. Odgovorim ji *da*. Tako je trenirko strgala in problem je bil rešen. Zadovoljna sem bila, saj vse skupaj ni trajalo predolgo, da bi preveč zamudila.

Hvaležna sem, da obstajajo takšni mimoidoči, ki ti ob malenkosti priskočijo na pomoč. Zahvalila sem se ji in odhitela naprej svojo pot, strgana hlačnica pa me takrat sploh ni motila.

Jordan Amazon

???

Po radiu in televiziji nam pripovedujejo, da imamo urejeno preskrbo, da v trgovinah ničesar ne manjka. Ko pogledam v hladilnik, je ta skoraj prazen. Morda lahko vtikač hladilnika vtaknem v vtičnico televizorja?

Vedran

ANEKDOTE IZ PRODAJE

DOBRO SE Z DOBRIM VRAČA

Damjan je na svojem delovnem mestu ponujal Kralje. Zaustavi se možakar in ga vljudno vpraša, če je on ta prodajalec, ki naj bi njegovemu že kar ostarelemu očetu poklonil majhno sliko, ki jo je naslikal sam. Odgovoril je, da je to res bil on. Očeta je slika zelo razveselila, zato mu je gospod poklonil 20 evrov in tudi Damjanu polepšal dan.

Po pripovedi Damjana zapisala Vanja

FEBRUAR – SRČNOKULTURNI MESEC

Smo nekateri, ki še kar vztrajamo s ponujanjem časopisa Kralji ulice. Najbrž so za to različni vzroki. Nekateri zato, da nekaj zaslužimo, drugi zato, ker radi pač kaj delamo ali pa še vedno radi kaj napišemo.

Za svoja prodajna mesta se moramo včasih tudi po svoje boriti. Nedolgo nazaj sem dobila pripombo *pejd delat*, kar še ni tako hudo, padle so tudi hujše besede. Upam, da vam je všeč barvna podoba našega časopisa. Ob nakupu nam lahko poveste, kaj vam je všeč in kaj ne, saj veste, pohvale so dobrodošle. Tudi kritizirate lahko. Pojavljamo se. Brezdomni. Kjer koli in kadar koli in s seboj nosimo svojo prtljago, svoje napake, vsaj tako nas večinoma drugi obravnavajo. In vendar se nekaterim življenje izboljšuje. V preteklem mesecu smo praznovali Prešernov dan, dan kulture, in valentinovo, dan ljubezni. Ste dobili navdih napisati kakšno deklamacijo, tako preprosto, kot rečemo »prosto po Prešernu«, ljubezensko, narodno, za valentinovo pa upam, da ste si privoščili, če ne drugega, dobro jedačo in romantičen ples.

Sonata

NISEM BILA PRIDNA

Barbara se je med ponujanjem Kraljev malo pohecala z ljudmi, ki so hodili mimo nje. Ko se je zaklepetala, je v smehu potarnala, da pa ona ni bila pridna in zato od Božička in Dedka Mraza pač ne more dobiti ničesar. A glej ga, Barbi je bila uslišana od gospe, ki je dejala: »A res?« Izročila ji je 20 evrov. No, in tako sta na koncu končev oba možakarja-obiskala Barbaro.

Po pripovedovanju Barbare zapisala Vanja

MISEL PSA

Pred dnevi sem delal kot vsak dan. Stranke prihajajo s psi, ker pa so v trgovini prepovedane živali, jih privežejo na stojala za kolésa, žlebove, prometne znake, vsepovsod, kjer je to pač mogoče. Prišel je tudi gospod s črnim labradorcem, ga privezal in šel v trgovino, ravno ta čas sem sam čuval pitbula neke gospe. Njen kuža je tako priden, pameten, lepo vzgojen, zato si rad vzamem nekaj časa, da ga pocartam.

No, in je prišel gospod iz trgovine, opazil sem, da je pregloboko pogledal v kozarec. Vprašal me je: »Je to tvoj pes?« Odgovoril sem mu, da ni, da ga samo čuvam, nato je šel lepo čez parkirišče proti domu. Prvo še nisem skužil, potem pa sem videl, kako ga gleda pes, uhe pokonci, skoraj se je jokal, nisem mogel verjeti, kakšen obraz je naredil, kot da razmišlja, kaj ti pa je, zakaj si odšel brez mene.

In je šel, jaz sem se zadržal za njim, a je žal že prej izginil za hišami. Bogi pes, sem si mislil. In kaj bom zdaj, če ga ne bo nazaj? Minilo je nekaj časa in prišel je nazaj: »Joj, ko sem prišel domov, sem opazil, da ni psa. Sicer pa sem pokonci že od včeraj, celo noč nisem spal.« Žal je bil zelo pijan in je pozabil na svojega deset let starega psa. Saj ga je pocartal in se mu opravičeval, pes pa je bil seveda presrečen. Ne moreš verjeti, da ljudje pozabijo na svojega ljubljencega, čeprav ga privežejo le za nekaj minut pred trgovino, a žal se dogaja vse mogoče.

No ja, mene je sicer, ko sem hodil v vrtec, fotr pozabil priti iskat, saj se je ravno tako napil v neki gostilni, in jaz sem pač edini ostal tam. Iskat me je prišla potem mama, ko ga ni mogla priklicati. Ja, očitno lahko vse pozabimo, tudi ljudi.

Jenko

STRPNOST

Normalen dan, ponujam časopise, ko vidim, da se parkirišče vse bolj polni, vsi odhajajo drugam, le redki zavijejo v trgovino. Ob 12.00 je bilo parkirišče polno zasedeno, tudi po pločniku se je vila pločevinasta kača. Opazila pa sem, da so iz avtomobilov izstopali predvsem moški, a se s tem nisem posebej ukvarjala. Čez približno uro in pol so se vozniki začeli vračati. Ker časopis ponujam poleg parkomata, jih je pot zanesla mimo mene, moram priznati, da so bili zelo kulturni in spoštljivi. Nekaterim sem pomagala pri plačilu, drugim menjala drobiž in za to so se znali oddolžiti. Skratka, bila sem prijetno presenečena. Nato se mi je posvetilo, zakaj je bil ravno takrat tak naval. Džamija je odprla svoja vrata, bojda je prišlo okoli 3000 obiskovalcev. Del sem jih imela čast spoznati. In kot sem že napisala, to so bili ljudje s srcem in čutom za dobroto.

Nina

UMETNA INTELIGENCA

Ponujam cajtnig, med pogovorom revež omenim, da nimam niti telefona. Stranka vzame SIM iz mobilnega aparata ter mi da namesto denarja pametni telefon: »Vzemi, doma imam novega.«

Hvala. Zdaj imam pametni telefon, on bo mislil namesto mene.

Polde #312

Dogodki:

V PARKU VOJAŠKE ZGODOVINE PIVKA

Park vojaške zgodovine Pivka je ugodil naši prošnji in desetim članom in članicam našega društva omogočil brezplačen obisk. Muzeju se iskreno zahvaljujemo tudi za brezplačen voden ogled podmornice. O vtisih poroča Taubi.

MUZEJ MIRU

Taubi: »Najprej naj si odgovorim na eno kontradiktorno vprašanje: Kako je lahko muzej miru, ko pa je razstavljeno na tone železja za pobijanje? In še zaščita pred pobijanjem? Ta človeška logika je nekaj nerazumljivega.

Sicer pa je na enem mestu videti enkratno zgodovino obramboslovja s pištolami, puškami, tanki, letali in podmornico. Vse to lahko obiskovalec vidi in mu je tudi lepo obrazloženo. Od druge svetovne vojne pa do včeraj. Kdor pa se

sprehodi še po širši okolici muzeja, se lahko poglobi tudi v prvo svetovno vojno. Skratka, orožje nas je branilo in to bi moralo biti v moralni opomin danes živečim Slovencem, da kar tako se pa že ne damo.

Podmornica: v njej smo bili z vodičem, ki nam je obrazložil njen nastanek, pomen in delovanje. Kot sardele v konzervi nas je deset sedelo v njej. In moja nora glava je takoj dobila idejo, da bi v to podmornico morali peljati vse državljane, da se naučijo medsebojnih odnosov. Resno. Medtem ko so vojaki zdržali v njej po osem dni, koliko bi zdržali mi s sosedom z ulice, ki ga sovražimo? Ja, muzej miru. Miru in upanja na prihodnost, ko nam to železje ne bo več potrebno.«

Društvo KU

014
KRALJI
ULICE

SU 100

Foto: Jean Nikolič

V podmornici

Foto: vodič PVZP

Flak 88

Foto: Jean Nikolič

Reševanje posadke

Foto: Jean Nikolič

Na straži

Foto: Jean Nikolič

T 34/85

Foto: Jean Nikolič

Foto: vodič PVZP

Mariborska stran:

HOMO VULGARIS MARBURG-ISH

Foto: osební arhiv

Novi mariborski podvoz je še isti teden, ko so ga svečano otvorili, zakričal z grafitom *Slovinci kradejo agregate*. Vik in krik. Vik in krik ob drugem napisu *Slovinci se ubijajo*. Pod dvojnim mostom na Pobrežju že leta tuli v nas grafit *Cigani kradejo agregate*. Cela sociološka epopeja. Če jo želiš videti. Ali vandalizem, če se ti ne da misliti. Izbira je tvoja. Ulica je v svoji izpostavljenosti hvaležen laboratorij ekspresije vseh.

S sedemletnim vnukom sva v zavetju mraka in podvoza pri Dravi pred kratkim sprejela, grafitirala, iz nekega občutka svobode, izziva, sladkosti prepovedanega sadeža. Z obvezno kapuco na glavi. Inata radi. Adrenalin. Lajf. Ker sva pač izbrala. V osemdesetih, v časih pomanjkanja nekaterih artiklov, sva z bivšo ženo ob petih zjutraj pisala provokativna sporočila po izložbah trgovin. Gverila. Lani sva s tamalim posadila plastične rože na pločniku, kjer je manjkala granitna kocka. Inštalacija je zdržala dve uri, preden jo je nekdo odnesel. Pa kaj. Dejstvo je, da sva zasejala seme v otroka, ki bo nekoč gotovo ustvarjalec, ker mu danes dajem pravico in dolžnost biti, kar čuti, da je. Samo svobodni ljudje ustvarjajo. Vsi ostali obrtniško izpolnjujejo naročila. Nič narobe s tem. Človek mora preživeti. *Kaching*.

Ob Dravi sva labode hranila s fračo. Razstavnemu paviljonu sva privila štrleči vijak. Ker sva pač imela švajcarca pri roki. Prvi ribnik v parku sva očistila z ribiško mrežo. Greta *in making*. Neumnosti. Preproste vsakodnevne banalnosti, ki krepijo dušo in gradijo značaj.

Kaj prepovedanega, nenavadnega, neobičajnega, vprašljivega in dvomljivega pa ste si vi dovolili storiti v zadnjem času? Kaj bi, pa nisi? In kdo ti brani?

Grafit *gay* na fasadi trgovine na Vetrinjski sem s kolegom okrancal z rožicami, diamanti, bleščicami. Čez dva dni je nekdo kič spraskal, napis prečrtal in spodaj dodal *pedri raus*. Ampak bleščice so v srcu, ne na fasadi. Teden dni po tem nas je malodane tisoč marširalo po mestu na prvi paradi ponosa. In v nas so letele žalivke in psovke mimoidočih. Ovili smo jih v mavrico. Vijolična je del mavrice. Se vidimo junija. Letos tudi v Slovenj Gradcu.

Spomenik borcem NOB na Trgu svobode so – po komentarju v Večeru sodeč – pokracali in oskrunili otroci. Nekdo je zahteval, da jih razumem. Res je, da je tudi vandalizem del izraza ulice, pa vseeno. Jaz sem to videl, šel domov po vedro vode in čistilo. Ljudje pa so stali in fotkali. Zaprepani so bili, kaj počnem. Na moji straži vrednot NOB ne bo nihče pacal. Niti otroci. Še posebej otroci ne. Moj ded ni padel v partizanih, da bom jaz iskal izgovore. SF/SN. Pred ljubim mi Piafom na Poštni sem na steno pod lanterno naslikal pesem o taisti lanterni, ki sem jo poleti ob kozarcu sladkega refoška napisal prav pod njo. Ob Prešernovem rojstnem dnevu. Njegovo smrt sem praznoval še z eno. Simetrija. V tretje gre rado. Pridite kdaj na večer poezije. Ožuljeni jezik se imenuje. Gratis. Ja, v Mariboru poezija zares živi med ljudmi. Zanalšač. Domov pod Pohorje sem se vrnil po dvajsetih letih Ljubljane in petnajstih letih Londona. Izgubljeni sin. Odisej. Finžgarjev Iztok. Skesani janičar. Ne dovolim bastardizacije in lumpen proletariata odnosa do rojstnega mesta. V Mariboru deluje toliko kakovostnih skupin in organizacij, društev, zavodov, da glava peče.

Producenti pišejo programe po lokalih, sanjarijo, ustvarjajo in debatirajo. Seveda se vsi borimo za finančni obstoj, ampak na kakovosti se to ne pozna. Ropotajo v Pekarni in MKC-ju. GT22 ima tak program, da se lahko kosa z neprimerno bolj opevanimi

Foto: Igor Unuk

Tanja in Viola ... Od vandalov do muralov

producentскими hišami. KGB. Lukna ob Dravi, kjer najde vsakdo kaj zase. Tadej Toš me je prav tu očaral in spodbudil, da vztrajam. Vetrinjski. Mars. Narodni dom. In še in še in še. In večina za bagatelo, za drobiž. Za prostovoljne prispevke. Za brezposelne celo zastonj. Upokojenci imamo popuste. Ob sredah s kuponom iz Večera za devet evrov Fontane.

Ma kaki. V TV je treba buljit pa se po domače s Hrvati ženiti na kmetiji kao ljubezni. Milijon nas. Milijon. Statistika nas izdaja, pa če še tako neradi priznamo, da se lakomno pasemo na tuji nesreči. Ob božiču sem posvojil eno od smrečic na Gosposki in jo okrasil. Pet evrov me je koštalo. In pet dni je trajalo, preden so jo ocufali. Poskusi to storiti letos pa bova že dva. Nakaži Krabonji kak evro. Kupi Kralje ulice. Vrzi beraču deset centov. Pozdravi ga. To te nič ne košta.

Domača naloga. Naročite otroku, naj iz svojega hranilnika vzame, brez skrbi, da ve, kako, en euro. En sam evro. V kovancih po deset centov. In vi storite enako. Pojdita na sprehod po mestu in vsakemu uličnemu glasbeniku pokimajta, zaploskajta, vrzita vsak svoj bakreni novčič v tisto škatlo, kapo, klobuk ali ohišje instrumenta in pojdita dalje. Ko bosta končala, si čestitajta s petko. Zaslužita si jo. Pokazala sta, da vama je mar za sočloveka, da imata odnos do umetnosti in najpomembneje, vzbudila si bosta občutek, da imata dovolj, da lahko dajeta. To je osnova uspešne poslovne miselnosti. Še nihče ni propadel z dajanjem. »Če tebi ni težko vzeti, meni ni težko dati.« Boom!

Če sto mimoidočih prispeva po deset centov, je to deset evrov. Od tega lahko človek celo preživi. Res ni treba veliko.

Ninna Kozorog, Slovenka leta in nosilka boba leta, je krasen primer, da kljub karieri nevrokirurginje, ali prav zato, lahko narediš kaj tudi za pozabljene in nevidne. Kdo ti lahko garantira, da ne boš nekoč sam potreben moči? Globok poklon, Ninna. Poklon in *respect*.

»Kaj se te toti hvali pa pametnega dela?« zna kdo pokomentirati moje pisanje. In jaz mu odgovarjam: »Ker se lahko in mi dol visi, kaj si kdo misli. In ker neizmerno uživam, ko dajem, ustvarjam, sodelujem in ja, včasih tudi pametujem in se sam sebi čudim, kako trmast sem. Samo vprašanje časa je, kdaj se mi bo začelo vračati, če se že ne.« In zakaj letos spet niste bili v maškarah?

Renato Volker – Rene

HALO? DEZINSTITUCIONALIZACIJA?

V torek, 21. februarja, se je v Domu na Krasu (še vedno bolj znanem kot »Socialnovarstveni zavod Dutovlje«) odvil posvet na temo dezinstitutionalizacije z naslovom »Prehod k oskrbi v skupnosti«, ki sta ga organizirala Dom na Krasu in Inštitut RS za socialno varstvo. Glavna tema posveta je bila napoved transformacije zavoda v Dutovljah v drugačne, neinstitucionalne oblike podpore. Predstavnice_ki vladnega sektorja, direktor Doma na Krasu in drugi_e prisotni_e strokovnjakinje_i so se na posvetu enoglasno strinjale_i, da je to edina smiselna vizija prihodnosti socialnega varstva na tem področju. Tako naj bi se v naslednjih dveh letih, s podporo denarja iz EU strukturnih skladov, vsaj 70 ljudi preselilo iz institucionalnega življenja v Domu na Krasu v skupnost. Pomemben vzporeden del transformacije bo tudi novorazvita mreža različnih skupnostnih služb in dejavnosti, ki bodo podpirale življenje ljudi izven institucije. Na posvetu smo izvedele_i, da se je za enako transformacijo v okviru istega projekta odločil tudi CUDV Črna na Koroškem, prav tako ena od še živečih totalnih institucij na področju socialnega varstva.

Franco Basaglia (1924–1971), psihiater in pionir dezinstitutionalizacijske reforme v Italiji.
Fotografija pridobljena na spletni povezavi:
<https://www.psicolinea.it>.

Darja Tadič

MOJA REHABILITACIJA MENTALNEGA ZDRAVJA

Moje zdravljenje se je začelo 4. maja 1988. Ker zjutraj nisem mogel več vstati, da bi šel normalno v službo v Iskro Delto v Kranju, sem bil prisiljen poiskati pomoč pri nevropsihiatru. Psihiater mi je sprva predlagal bolnišnično zdravljenje v Begunjah. Uspelo mi ga je prepričati za ambulantno zdravljenje. Takrat so bili bolniki s težavami v mentalnem zdravju zelo stigmatizirani, odrinjeni na rob družbe. Težko je bilo dobiti službo, vendar zaradi dobrih referenc nisem imel večjih težav. Nato sem se s krajšimi prekinitvami zdravil do leta 1993, ko

sem zaradi vse večjih težav odšel v pokoj. V februarju 1993 sem se tudi prvič bolnišnično zdravil, in sicer sem bil hospitaliziran za dober mesec in pol. Na invalidsko komisijo sem šel po odpustu iz bolnišnice in bil brez problema upokojen. To se je zgodilo 7. aprila 1993. Vsem, ki so mi pri tem pomagali, se še enkrat iskreno zahvaljujem. Nabral sem sedem let delovne dobe.

Robert Žerjav

DVE BANANI

V žepu sem imela svežo božičnico in šla po nakupih v mali lokalni Mercator. Pred sabo pri sadju vidim mamico s punčko, staro okoli pet let. Mama je vzela tri banane, jih dala na tehtnico, in ko je videla, koliko stanejo, je eno odtrgala in dala v vrečko preostali dve.

Že takrat me je zvilo v želodcu, ker sem slutila, da nima dovolj denarja. Potem smo prišli do revij in tam je bila Barbie revija s plastičnimi zlatimi uhani, stala je približno štiri evre. Punčki so se zasvetile oči in je mamu prosila, če revijo kupi. Mama ji je nežno rekla, da sta kupili dve banani, da gresta še po kruh in da bo to dovolj. V tistem trenutku sem stopila zraven in punčki povedala, da mi je Božiček prinesel nekaj dinarčkov in ji lahko

zaradi tega kupim to revijo. Mami sem rekla, da je vse v redu, da si to želim in da bom revijo pustila pri edini blagajni. Kupila sem še nekaj sladkarij in na poti do blagajne slišala punčko, kako mamu sprašuje, če me pozna.

Nikoli več ju nisem srečala, sem pa jokala na poti iz trgovine in še danes imam cmok v grlu, ker se to ne bi smelo dogajati nobenemu otroku (ali starostniku) na tem svetu. In vesela sem, da nas je zmeraj več takšnih, ki v teh primerih ne pogledamo stran.

Maca Caplin

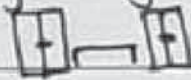
URO LAHKO KUPIŠ KADAR KOLI, ČASA NE!

GREGOR B. HANN

IZ DNEVNIKA 18-LETNE SARE

Foto: osebni arhiv

PETER

Šolska ura geografije. Zunaj pretežno oblačno s plohami, tri stopinje. Še sploh nisem čisto v razred vletela, pa se gospa profesor roža dere: SARA!!! ZADNJA klop!!! All good šefica, grem. Tam se lahko naslonim na zid in filam telefon. Recimo da sem uspešno kradla šolsko elektriko približno tri minute, preden je dojela in me dala sedet med dve omari. Tko: (vem, lahko bi bila umetnica) Čez 15 minut se je seveda odločila, da bo randomy sprašvat začela in tko sem se ČIST SLUČAJNO znajdla pred tablo. Ocena niže, ker nimam zvezka. Tri ocene dol, ker sem jo uprašala zakaj z anteno kaže na zemljevid in je popizdila, ker TO JE KAZALKA. In tko sem šla s kofo sedet nazaj med omare. Za deset minut. Ker pol me je fuknila vn, ker sem spet anteno omenila. Posledično me je poslala se pofocikat k ravnateljci, mi hotla dat ukor in mi prepovedala hodt na njene ure CEL MESC (torej še 4 dni haha). Tko da, sedim pred zbornico, še en šut mam za popravt... pa razmišljam, kako nej prfoksi naslednič dopovem DA MA ANTENO OD AVTA IN NE KAZALKE. Pa da med dvema omarama vrijetn po pravilniku nesmem sedet... RES TRAGIČNO :C

SARAJA'S
DRAWER

Saraja Cesarini

JUTRO NA BARJU

MED LOČJEM, RJAVIMI STOLPIČI ROGOŽA,
BOSIH NOG UGREZOV LE MOJE STOPINJE;
KOT POVSEM SVEŽI ODTISI DIVJE SVINJE,
OB STRANI TAM RASE TRNJAVO ROBIDOVJE.

TIŠINA ODMEVA SKOZI MEGLENO ZAVESO,
ZASTRTO NAD SPEČIMI BARJANSKIMI JARKI,
IZ TEMIN NOČI POGLEDUJE JUTRANJI SVIT,
ŽE PO LIVADAH RAZLIVAJO SE SONCA ŽARKI.

OD ZAHODA SE JE PRIKRADEL BLAG VETRC,
PO BLIŽNJIH HOSTAH JE LISTJE ZAŠELESTELO,
SE JE BARJE V VSEJ BARVITOSTI RAZODELO,
GA BO ČEZ DAN SONCE LJUBEZNIVO GRELO.

BARJANSKI

OBRAZI BREZDOMSTVA: ŠPELA

FEANTSA (Evropska krovna organizacija, ki deluje na področju brezdomstva) je razvila definicijo brezdomstva in stanovanjske izključenosti, imenovano ETHOS. Definicija ETHOS se začne s konceptualnim razumevanjem, da obstajajo tri domene, ki predstavljajo »dom« in katerih odsotnost pomeni brezdomnost. Imeti dom je mogoče razumeti kot: imeti ustrezno bivališče (ali prostor), ki ga lahko oseba in njegova/njena družina nemoteno uporablja (fizična domena); imeti možnost ohranjati zasebnost in razvijati odnose z drugimi (socialna domena) ter imeti pravico do bivanja tam (pravna domena). To vodi do štirih glavnih kategorij: biti brez strehe nad glavo, biti brez stanovanja, imeti negotovo nastanitev, imeti neustrezno nastanitev. ETHOS na tej osnovi ljudi, ki so brezdomni, razvrsti glede na njihov življenjski položaj oziroma dostopnost »doma«. Te štiri konceptualne kategorije so razdeljene na 13 ožjih kategorij, ki jih je mogoče uporabiti za različne politične namene, kot so ugotavljanje obsega brezdomstva ter razvijanje, spremljanje in vrednotenje zakonov na tem področju.

Špela: »Brezdomstvo je kompleksen in strukturiran družbeni pojav. V širšem pomenu je brezdomna oseba vsakdo, ki nima v lasti svojega stanovanja ali primerne, varne nastanitve. Poznamo več vrst brezdomstva in mislim, da sem jih na žalost v svojem življenju izkusila veliko. Približno deset let sem kot brezdomna oseba živela na cesti. Najprej na ljubljanskih ulicah, nato pa po zapuščenih hišah. Spadala sem v socialno ogroženo skupino, prejela sem socialno denarno pomoč, s katero je bilo zelo težko najeti sobo. A ker je bila potreba po lastnem prostoru in zasebnosti, ki jo ta nudi, velika, dohodki pa izredno nizki, sem nekaj časa skvotala. Prostori zapuščenih hiš so bili izredno umazani, vlažni, brez elektrike in vode. Družba takoj opazi, če človek živi v nedostojnih razmerah. Temu neizbežno sledi družbena in socialna izključenost. Nikjer nisi več dobrodošel. Večina pojem brezdomstvo pozna le na zgoraj opisani način, a je pojem zelo kompleksen. Biti brezdomna oseba ne pomeni samo ne imeti strehe nad glavo. Nekaj časa sem preživela v zavetišču za brezdomne. Čez noč sem spala v prenatrpanih prostorih, čez dan je pa zavetišče zaprto in si spet porinjen na cesto, ne glede na to, kakšne so vremenske razmere. In ko sem se končno uspela postaviti na noge, sem postala žrtev nasilja bivšega partnerja, zato sem se skrila v varno hišo za ženske. Končno sem imela svojo sobo in dokaj ugodne bivalne pogoje, a vendar

Foto: JN

brez pomoči skupnosti tudi tega ne bi imela. Sedaj živim v podnajemu, torej še vedno nimam svojega lastnega stanovanja. Čakam na bivalno enoto, ki mi bo dodeljena v kratkem s strani JSS MOL. Ker sem samska oseba, mi pripada le 16 m². Ponovno bom podnajemnica in mnenja sem, da so bivalne enote premajhne, da bi človek dostojno živel. Žal je s strani države premalo interesa, da bi ljudem omogočila primernejša bivališča, da bi se lahko pobrali, kajti brezdomstvo hodi z roko v roki tudi z različnimi duševnimi stiskami, ki so lahko posledica tovrstnega življenja, kar privede do začaranega kroga.«

Jean Nikolič

KAM SE LAHKO OBRNETE?

Ljubljana: Zavetišče za brezdomne, Poljanska cesta 45b, 01 430 10 80; Zavetišče za brezdomne uživalce nedovoljenih drog (Šent), Poljanska 52, 059 337 802; Društvo prostovoljcev Vincencijeve zveze dobrote – Dnevni center za brezdomne in zavetišče, Plečnikov podhod 1, 01 425 30 93; Zavetišče božjega usmiljenja (sestre misijonarke ljubezni), Kališnikov trg 7, 01 537 11 83; Župnijska Karitas Štepanja vas, Mekinčeva 1, 01 544 12 60; Dom Marijinih sester, Mekinčeva ulica 12, 01 586 39 50.

Ostale regije: Zavetišče za brezdomne Maribor, Ruška cesta 71, 02 420 31 93; Sprejemališče za brezdomne Nadškofijska Karitas Maribor, Ljubljanska ulica 23, 059 080 366; Zavetišče za brezdomne Celje, Kosova ulica 7, 03 492 95 38; Zavetišče za brezdomne Kranj, Sejmišče 4, 04 256 87 88; Zavetišče za brezdomne Slovenj Gradec, Celjska cesta 27, 02 88 121 58; Zavetišče za brezdomne Murska Sobota, Tomšičeva 16, 059 932 520; Zavetišče za brezdomne Kočevje, Ljubljanska cesta 25, 04 256 87 87; Dnevni center za brezdomne in socialno ogrožene osebe Koper, Gregorčičeva 4, 040 294 217; Center za brezdomne osebe Velenje, Koželjskega ulica 3, 064 254 150.

Gostujoča kolumnistka:

POMAGA FILOZOFIJA, POMAGA FILOZOFIJI

020
KRALJI
ULICE

Sredi 20. stoletja je psiholog Abraham Maslow predstavil svojo piramidalno razvrstitev človekovih potreb. Na dnu te piramide so fiziološke potrebe, na vrhu pa so hotenja po uveljavitvi oziroma tisto, kar je desetletja prej filozof Friedrich Nietzsche imenoval volja do moči.

Človekovo hotenje po tem, da se uveljavi kot filozof, je eno teh hotenj – in tako nekaj, kar ima visoko vrednost. Toda če na to hotenje, se pravi na človekovo hotenje po tem, da se uveljavi kot tisti, ki se sprašuje o oziroma postavi pod vprašaj to, kar samoumevno je, počne on sam in je, se počne v svetu, ki ga obdaja, oziroma ki avtonomno spreminja samega sebe (svoj jaz) v smislu, da postaja svoja boljša različica – če torej na to hotenje pogledamo z neke druge strani, in sicer če pogledamo, kakšno vrednost se mu pripisuje v družbi, kakršna je današnja, zahodna družba, smo priča obratu, s katerim je to hotenje umeščeno na dno, na mesto nizke vrednosti. Kar je nekako razumljivo, toda nikakor nekaj, kar bi lahko preprosto sprejeli in se ne borili proti temu. Je razumljivo, saj gre za družbo v dobi tehnike, v kateri je človek tako rekoč podoben stroju – ni več njen avtonomno delujoč član, ampak preprost izvajalec opravil po predpisih tehničnega sistema, po katerih mora narediti kar največ s kar najnižjimi stroški. Toda takšna družba tudi drvi v samouničenje. Omalovaževanje človekovega hotenja po tem, da se uveljavi kot tisti, ki filozofira, zato nikakor ni nekaj, kar lahko preprosto sprejmemo. In kako se lahko proti temu borimo? Na primer z orožjem, ki ga predstavlja filozofija za brezdomce, (dolgotrajno) brezposelne, starejše, ljudi s težavami v duševnem zdravju, ljudi s posebnimi potrebami in tako naprej, pa tudi za širši krog ljudi nasploh. Oziroma s filozofijo v zavetiščih za brezdomce, domovih za starejše, ustanovah za pomoč ljudem s težavami v duševnem zdravju, ustanovah za ljudi s posebnimi potrebami, pa tudi v bolnišnicah, knjižnicah in tako naprej. Torej s filozofijo za ljudi, ki jim filozofija ni blizu, predvsem za tiste med njimi, ki najbolj potrebujejo pomoč drugih. Oziroma s filozofijo, ki pomaga tem posameznikom, njihovem razvoju, s tem pa tudi družbi, njenemu razvoju.

Ta filozofija – ki se v določeni, toda še vedno nezadostni meri že dogaja tudi pri nas, v slovenskem prostoru – pa tudi predstavlja nekakšno približevanje – in tako prispevek – k nekim novim filozofskim smerem. Te smeri so sicer samo del novih smeri, ki se jim v 21. stoletju tudi pri nas umikajo nekatere stare. Natančneje pa gre za smeri, ki nekako nadaljujejo izročilo prejšnjih filozofov, ki so si s filozofijo raje prizadevali za dobro življenje, kot da bi iskali znanje ali modrost, ki bi bila sama sebi namen (stoiki, epikurejci, Kierkegaard, Nietzsche,

eksistencialisti, fenomenologi). Takšna smer je na primer filozofsko svetovanje, katerega predstavnik je tudi Umberto Galimberti, ki ima od leta 1996 tudi svojo rubriko v ženski prilogi italijanskega tednika La Repubblica – filozofsko posvetovalnico –, kamor mu pišejo (on pa jim odgovarja) predvsem mladi in na katero se opira tudi, ko piše svoje knjige. Filozofija za brezdomce, (dolgotrajno) brezposelne, starejše, ljudi s težavami v duševnem zdravju, ljudi s posebnimi potrebami in tako naprej, pa tudi za širši krog ljudi nasploh – ki pomaga razvoju teh posameznikov, s tem pa tudi družbe –, torej tudi pomaga razvoju filozofije oziroma nekih njenih novih smeri.

Barbara Vogrinec Švigelj

PRI NAS JE UZAKONJENO BREZZAKONJE.

ČRTOMIR CLONSKY

Spet padam v besedo,
izgubljam se v neskončnih prostranstvih črk
in jih sestavim
v vedno nove besede ...

Potem se zgodi.
Končno priletim na tla z vso silo,
ravno ko izumim
besedo
ŽIVI.

Lucija Beguš

Foto: Sandra Požun

Kraljevi recenzor:

CVETLIČARNA: AntiValentinovo, 12. in 13. 2.

Za valentinovo naj bi svoji dragi kupil vrtnico, vendar sem šel preprosto v Cvetličarno, kjer sem dobil kar cel šopek antivalentinovega cvetja. Muzika kot šus – skupine, za katere sem slišal, in skupine, za katere nisem še nikoli slišal. Nato so oder zasedle legende Let3. Ti so dobro zagreli folk v dvorani, čeprav se mi jih je zdelo malo premalo, folka namreč. Let3 pa so povzročili detonacijo. Moji možgani, polni nostalgije, so potovali v preteklost, v čas, ko je Mrle deloval v bendu Termiti. Skratka, špon do konca. Posebej s tistim nepozabnim perjem iz pouštra stare mame. Noro. Ampak mislim, da je bil to le uvod v drugi večer. In imel sem prav. Drugi večer je bilo

pravo bombardiranje, vsaj mojih čustev. Ljudi je bilo občutno več. Bilo jih je ogromno. Ko pa so na oder prišli Paraf s Kocijančičem (pizdarija, tip je še živ in še vedno obvlada kitaro) in potem še z Vim Colo ... Ne da se opisati. Moji možgani so me ob njihovih hitih pomladili za več kot trideset let. Mladina pod odrom je norela in prav videl sem sebe med njimi. Oh, ko bi telo dovolilo. Kot pri bikoborbi pa je bilo treba biku zadati še zadnji udarec, in to so naredili Niet. Dobesedno sfaširali so nas vse v dvorani. Muzika, ki ne samo da je gate trgala, bolje je bilo priti kar brez njih.

Kaj naj rečem? Cvetličarna, hvala za zastonjske karte. V dveh dneh

Niet

Foto: osebni arhiv

sem napolnil glavo in telo s samimi pozitivnimi vibracijami. Sem pa žal pozabil na valentinovo vrtnico. Ma, ko jebe Valentina!

Taubi

MGL: ZA NARODOV BLAGOR, 23. 1.

»Ej, ti! A je Cankar še žiu?« »Je. Pa očitno bo še dolgo.« Ta dialog ti da misliti. Se zgodovina ni spremenila ali pa se ponavlja? Je Cankar prerok (slovenski Nostradamus)? Je to možno? Gledam morda TV SLO3? Ja, tako deluje ta predstava.

Kot današnji parlament (ni zastonj uvodna slika v predstavi). In če bi v predstavi zamenjali priimke (Ščuka, Gornik ipd.) v priimke današnjih oblastnikov, bi našli več parlamentarcev v eni vlogi ali enega parlamentarca v več vlogah. Mater, kakšen golaž je ta oblastniška drhal. Toda ... današnji oblastniki dobro poznajo Cankarja in v svojih prvih letih so se posmehovali in norčevali iz teh sluzastih vlog v tej igri, danes pa so prav oni tako nagravnjo sluzasti. Zakaj? Kaj je hotel Cankar sploh povedati s to dramo? Komu je namenjena in kdo bi se dejansko moral ob njej zamisliti? Farizeji ali plebejci?

Na predstavi je bilo ogromno mladih gledalcev in tu se mi (oprostite) postavlja vprašanje: So to bodoči oblastniki in že zdaj trenirajo ali pa so bodoči kritiki oblastnikov? Hudiča, kdaj si bo

Foto: Peter Giodani

ta prekleti narod hlapcev že napisal sodbo sam? Cankar, bolje bi bilo, ko te nikoli ne bi bilo, ker bi še zdaj taval v temi. MGL-u se zahvaljujem za vstopnici.

Taubi

SNG DRAMA LJUBLJANA: MARIA, 28. 2.

Delo dramatika Simona Stephensa, v režiji Janusza Kice in dramaturginje Darje Dominkuš, je svež val v SNG Drami. Izvrstno odigrane vloge, predvsem Silve Čušin in mlade Eve Jesenovec v vlogi Marie. Odlična sta tudi Igor Samobor v manjši vlogi ter Valter Dragan kot oče s svojo rahločutnostjo, naveličanostjo nad svojim delom. Maria nima niti podpore pri svojem očetu niti ne ve, kdo je oče Elizabeth, deklince, za katero mrzlično išče nekoga, ki bi ji stal ob strani pri njenem rojstvu. Babica je edina bilka, kljub njeni zmedenosti, s katero se Maria rada pogovarja. Vendar se rada pogovarja tudi o dokumentarcih, ki jo pomirjajo in

v katerih išče vprašanja in odgovore na nekatera življenjska vprašanja. V drugem delu drame je Maria zaposlena kot plačana sogovornica na spletu, ki je viden na dveh zaslonih na odru. Super ideja, le morda malo predolga interpretacija. Junakinja dve uri ob odlični glasbi (izbral Janusz Kica) govori skozi osemnajstletnico, ki mora na hitro odrasti. Brat je izginil in se spet pojavil, mamo je povozil tovornjak, družina je razbita ... a ona v lucidnem svetu na svoj način rešuje svoje in druge probleme. O osamljenosti, o rojstvu, o ljubezni ... Z nekakšno iznajdljivo lahkoto jih obide. Maria ni tragična oseba. V sebi ima moč

Foto: Peter Uhan

in up na boljše. Maria s prstom kaže na novodobne težave in napake tega obdobja. Absolutno jo je treba videti in začutiti. SNG Drami se zahvaljujem za podarjeni vstopnici.

Barbara Jozelj

KINOTEKA: DOBER DAN ZA DELO, 11. 2.

Ekipa produkcijske hiše Bela film je v sodelovanju s Slovensko Kinoteko organizirala ogled filma *Dober dan za delo* za člane_ice Kraljev ulice, Stigme, Vincencijeve zveze dobrote, Šenta in Zavetišča za brezdomne Ljubljana. Po projekciji se je s scenaristom in režiserjem Martinom Turkom pogovarjala Maja Weiss. Zanimiva diskusija se je odvila tudi med režiserjem in občinstvom, ki se je nadaljevala ob pogostitvi z belokranjsko pogačo, ki jo je spekel režiser. Na dogodku je bila prisotna koproducentka Ida Weiss, ki je fotografirala prijetno druženje. V imenu vseh povabljenih se Kralji organizatorjem zahvaljujemo za vabilo.

Iščeš pošteno delo in želiš biti dober za svojo družino? Odjebal si. Bodisi v Sloveniji, Bosni, Turčiji, Koreji, ni važno, kje na tem našem modernem, hinavskem, demokratičnem, globalnem (skorumpiranem) planetu. Žal. Film nam to lepo pokaže in niti pod razno ni čudno, da se marsikdo najde v njem. Prekleta! Človek bi pizdil do nezvesti. Kje so tista čustva ljubezni, poštenosti, medsebojnih odnosov? Kje je tisto staro pravilo človek človeku človek? Ne, tega ni. Vendar je problem, da služba 100-odstotno vpliva na razmerja v družini. Hudič je pobral šalo! Jebat ga! Vendar zakaj? Kam je šla mentaliteta, ki je še pred dvajsetimi leti veljala za svetinjo? Ne morem mimo tega, pa če se še tako trudim.

Foto: Ida Weiss

Če vsakdo naredi, kolikor je sposoben, narod ne bo propadel, je izjavil Vuk Karadžić. Vendar s tem ni mislil na kraje in izkoriščanje. Mislil je na poštenje, ki ga v novem slovarju katerega koli jezika našega planeta ne najdeš več. Žal. Film je zelo vreden ogleda, pa ne toliko za tiste, ki se najdejo v njem, vendar za tiste, ki se ne želijo najti v njem. Kajti, kdor želi biti pošten, se mu slej ko prej utrga in potem mu lahko »pomagajo« le še institucije zapora, psihiatrije ...

Taubi

MALA DRAMA: NE POZABITE NA ROŽE, 10. 1.

Foto: Peter Uhan

Režiserka Ivana Djilas je z upokojeno igralko Polono Vetrih zares presenetila.

Monodrama te za uro in pol vrže v njen svet, ki je delno poznan tudi meni, a vseeno ga zlahka podoživiš. Z vsem žarom, čudovito interpretacijo, komičnimi vložki, z vso doživetostjo se te povsem dotakne. Igralka, ki bo še posthumno v žari igrala na odru ljubljanske drame, pove v šali: »In če bi imela še eno življenje, ne bi bila več igralka, temveč ptica nad SNG Dramo. Dovolj je bilo.« Njena zgodba načne premislek o vsem,

odpira različna vprašanja, te nasmeji ali jo enostavno začneš samo občudovati. Na koncu so se mi ulile solze. Več ne morem povedati, le to, da je treba absolutno na predstavo, sedet tja namesto rože. Super. Polona Vetrih, ne bomo vas pozabili. Hvala. Hvala tudi SNG Drami za podarjeni vstopnici.

Barbara Jozelj

KINODVOR: POLSESTRA, 20. 1.

Enkratni film! Vpogled v življenje modernih mladih ljudi (hvala bogu, da niso več tako mlad). Skratka zafrustrirano do fundamenta. Kratki stavki, besede. Če se ne poglobiš v dogajanje, je to le navadno in brezvezno besedičenje, toda ... Vse skupaj naredi en velik in sočen golaž. Sicer je bilo nekaj minimalne akcije, toda važne so bile besede. Po naslovu bi se pričakovalo ne vem kaj, pa iz izkušenj vem, da so danes (skoraj) vsi mladi taki kot ti dve polsestri. Se pravi tudi prave_i sestre, bratje, kolegi, sošolci. Vse drži pokonci le mobilni ali skunk ali pa kar oboje hkrati. Seveda pa ti na koncu, ko ugotoviš, da si že v popolnem #/%@, pomaga le še Helex, ki ga spizdiš že utrujeni materi. Film vreden ogleda. Hvala za zastoj vstopnici.

Foto: arhiv Kinodvora

Taubi

ZA MESTNI KINO PRETEKLO LETO V ŠTEVILNIH POGLEDIH IZJEMNO

Leto 2019 je bilo za Kinodvor izjemno v več pogledih. Prvič v enajstih letih delovanja smo presegli mejo 130.000 obiskovalcev! Veselili smo se tudi prestižnega priznanja mednarodne mreže Europa Cinemas, ki nam je v Lizboni podelila nagrado za najboljši program 2019. Mestna občina Ljubljana pa je v sodelovanju z Zbornico za arhitekturo in prostor Slovenije objavila natečaj za ureditev minipleksa v podhodu Ajdovščina, s katerim bo zagotovila ustrezne in evropskim standardom primerljive pogoje za delovanje mestnega kina.

134.052 obiskovalca sta si na 2254 projekcijah ogledala več kot 360 filmskih programov, vključno z rekordnim obiskom na Filmu pod zvezdami, ki ga pripravljamo v sodelovanju z ljubljanskim gradom, kjer smo našli 16.700 gledalcev. Pomembno je izpostaviti tudi brezplačne projekcije štirih filmskih klasik v Letnem Kinodvoru na Kongresnem trgu, ki si jih je ogledalo dodatnih 5600 gledalcev. Program za mlado občinstvo s filmsko vzgojo, ki ga sestavljajo Kinobalon za otroke in mlade, Kinotrip – mladi za mlade in Kinodvorov šolski program, je v lanskem letu obiskalo 40.698 gledalcev,

Foto: arhiv Kinodvora

od tega 14.966 Kinobalonov redni program, 1963 Kinotripov redni program s festivalom, 23.769 učencev in dijakov pa projekcije v okviru šolskega programa.

Kinodvor

024
KRALJI
ULICE

JAZ NISEM ODAVDE, 1. DEL

»Ima li neki novi koji je umro,« je zarohnela glava, ki je gledala iz Citroena, ki je bil parkiran na pločniku. Sovoznik izstopi in si ogleduje osmrtnice, ki so bile nalimane kar na prometnih znakih in električnih hidrantih. »Ne znam zašto me uvijek šalješ, da ti čitam ta sranja striče, što se uopšte zamaraš time?« »Pa znaš mali, kako je to na Palama, danas jesi, sutra te nema.« »Da u pravu si striko. Pazi. Nemoj micati glavu.« »Šta je mali?« »Ozbiljno ti kažem, par centimetara od tvoje glave je električka žica. Izgleda, da je puklo nešto gore.« Stari se ozre navzgor, a samo za sekundo, saj hitro dojam, da bi se lahko scvrl v sekundi. »Jebem ti državu! Kreni, vozi me odavde.« Vse to je budno spremljal mladenič na drugi strani ceste, kar malo v šoku. Vedel je, kaj je Balkan, saj je odraščal v multikulturnem ljubljanskem naselju, a kaj takega je bilo preveč tudi zanj. Bil je on. Krajišnik. No, vsaj pisal se je tako. »Šta si zablenuo stranac, ovo ti je nešto svakodnevno kod nas.« Obrne se na svojo levo in zagleda ostarelega bradatga pesnika s kitaro v roki. Sedeč na stolu igra mimoidočim, z nekaj markami v posodici zraven. »Daj mi za kafu brate. Slabo mi ide, tri sata igram, a zaradio tek deset maraka.« Krajišnik seže v žep in mu da pet evrov. »Hvala ti brate. E, sada da ti zasviram nešto po tvojoj želji.« »Ne treba, hvala, žurim. Moram nači nekoga.« »Al čekaj, odakle si?« »Iz Slovenije, al nema veze.« »Uf, pa kako nisam odmah shvatio, euri i to, heh. Bračo Slovenci.« »Žurim, tražim porodicu Stanojević.« »Aaa, da znam. Čekaj, nisi ti valjda taj naslednik? Taj Draganov rođak, znam ti starog onda, stalno je dolazio ovamo.« »Zaista, znali ste?« »Pa ovdje se znamo skoro svi, barem iz viđenja. Inače, žao mi je zbog oca.« »Hvala, bio je vezan za ovaj kraj, ja sam bio ovdje svega nekoliko puta. Znaš inače ...« »Marš klošaru jedan!,« se je zaslišalo čez cesto! Ozreta se, zagledata mimoidočega srednjih let, ki jebe policaju vse po spisku, saj se je odločil pregnati vse ulične prodajalke, ki so prodajale svojo pridelano hrano, ker niso mogle shajati s svojo

pokojnino.« »Tu si našao klošaru jedan, da teraš sirotinje. Kako te nije sramota?« »Gospodine, molim vas, da se smirite malo, i pustite me, da radim svoj posao, inače ...« »Inače, šta?« »Još prijetiš! To sve radiš za tih 250 eura, što ne hvatate velike ribe? Reketaše. Političare. Pffuj!« Brutalna scena, ki sta jo opazovala skoraj okamenela, je samo še bolj pripomogla, da se je Krajišnik odpravil naprej. »Hvala ti za info, moram ići.« »Nema na čemu, vidimo se.« Z rokami v žepu, oprtan z manjšim nahrbtnikom, se strmeč v tla zamisli: »Hm, petnajst let je že od konca vojne, a kot, da se je čas ustavil.« Zamišljen je razmišljal, če bi sploh kontaktiral bratranca in druge sorodnike, od katerih je bil že leta mentalno oddaljen. Oddaljen, skoraj kot popoln tujec. Njegove zamišljen pogled predrami močna svetloba. Preden dojam, že stoji pred velikim modernim prodajnim kompleksom, ki je kar vabil s svojimi trgovinami, eno za drugo, ena nad drugo. Mercator je ena redkih trgovin, ki se je sploh spomni, razen pekov in mesarjev, saj ga v Palah ni bilo kar osem let. Vstopi. Lokalček za lokalčkom, internet cafe, fotokopirnica, menza z neskončno ponudbo hrane, gromozanska samopostrežba hrane, celo bovling in glej ga zlomka, še kazino. Njegove oči se zazrejo v poker asov in ruleto, ki je bila na svetlečem ozadju pri vratih. »Da, samo še tega je bilo treba narodu, kocka.« S cmokom v grlu se obrne in krene proti samopostrežbi. Izbira je bila pestra, mnoge cene pa primerljive s slovenskimi. Zazre se v kupce, v katerih se je sprožil nekakšen žar sreče, odkar so vstopili. »Hm, ne se jebat, od česa folk sploh živi tukaj? Dela praktično ni. Pravijo, da če ga že dobiš, boš zaslužil 300 evrov z vsemi nadurami. Socialne ni, ljudje množično bežijo, cene predrage. Kako sploh oni ...« Preden je dokončal misel, začuti močen stisk okoli ramena ... Se nadaljuje.

Diego Menendes

REZERVAT: DNEVNIK OBSOJENCA 0-118/2015

Ta dnevnik je resnična zgodba življenja v ZKPZ Ljubljana, Povšetova ul. 5. Pisati sem ga začel 26. 4. 2015. Naj vam bo v veselje brati ga in naj vam nekaj da, kaj koristnega. Glede na to, da se najde v njem tudi kaj nepojasnjenega, čudnega, nedorečenega, naj vas ne bo sram. Vprašajte. Moj elektronski naslov vam je vedno na razpolago: taubi66@gmail.com.

Nedelja, 17. maj

Mama se ga je tako bala, da ga je rodila teta. Ja, to je vsem znani Chuck Norris. Ampak roko na srce sem srečen, da ga ni v našem sanatoriju. Tu bi ga vsak dan pretepli, da bi jih prosil za smrt. Resno. Tu so vsi tako močni in razbacani, da te kar srh spreleti ... Hahaha. Toliko samohvale, kot je pride iz njihovih ust, ga ni pisatelja, ki bi jih lahko dohajal. Ta je naenkrat premlatil pet policajev, spet drugi se je na svobodo prebil skozi hordo varnostnikov, da ne govorim o naslednjem, ki je na policijski postaji naredil tak dar mar, da so policaji pobegnili iz sobe, kjer so ga zasliševali – so imeli srečo, da so bili dovolj hitri in so še uspeli zakleniti vrata za seboj – drugače bi jih vse pobil. Sicer so vse te pravljice le nastopaštvo, kot tudi njihova hoja (mišičastih robotov), ki se jim zajčki sključeno umikajo.

Samo zame so taki govori prenaporni. V meni še vedno tli, da sedim zaradi bedarije in me je sistem (sodnica) zaprl med te naivce. Tako jo imam vedno pred očmi. Kaj bi ji delal! Vrgel bi jo po tleh, ji sedel na prsi in z granitno kocko bi ji razbil glavo, da bi možgani stekli po asfaltu. Ne. Ne bi je ubil. Ustrelil bi jo v kolena in komolce. Ne. Tudi to ne. Problem je v tem, da nisem agresiven. Še nisem dvignil roke nad nikogar. Kako naj to izpeljem? Najbolje, da pozabim.

Ponedeljek, 18. maj

Glede na to, da ima vsak oddelek paznike, ki nas čuvajo, potrebujejo tudi ti pazniki nekoga, ki jih usmerja. To je načelnik. Načelnik v našem nadstropju pa je *persona non grata*. Resnica. To je človek, ki ga zunaj ne bi niti pozdravil niti šel z njim na kavo. Kako poteka njegov dan? Zjutraj pride med zajtrkom in raportom, ko fantje v sobi še spiyo. Brez pozdrava (jaz takrat že sedim za mizo in berem) nas opazuje in potem zapre in zaklene vrata. Čemu je namenjen ta njegov jutranji sprehod, mi ni ravno jasno. Samo nek namen ima – saj tu ima vsaka najmanjša malenkost velik pomen. Potem se oglasi pozno dopoldan in glede na stvar, o kateri bi rad govoril z njim, se tudi odloči, kje se bosta pogovarjala – v sobi ali na

hodniku. Seveda vedno v nasprotju z našo osebno željo. Ob svojih nastopih mu nikoli ne zmanjka tistega njegovega hinavskega nasmeška in oči, ki bi rade prodrle v našo dušo, naše misli. Išče v nas v stilu *de corde exeunt cogitationes malae* (slabe misli prihajajo iz srca), vendar v moje srce ne more prodrati. Se mi meša, ko o tem razmišljam? Mislim, da ne, saj me misli do zdaj še nikoli niso zajebale.

Najraje pa se gre nizke psihološke igrice z nami. Odkar sem tu, ga fantje prosijo za TV iz skladišča. Vsak dan oblubi, TV-ja pa še vedno ni. V vseh sobah ga imajo, mi pa ... Jebite se! Sicer tega tipa nihče na oddelku ne prenese. Tako se je tudi zaradi njega zbiralo podpise za peticijo, da bi ga uprava zamenjala. Pa tudi iz te moke ni bilo žemlje. Ves čas se mi je to zdelo normalno, uprava uživa, če se počutimo stisnjene. Zato ga vsekakor podpira. Bog mu daj zdravja.

Jaz pa še kar vegetiram in gnijem. Sicer me rešujeta dnevnik in zdaj berem Don Kihota, da malo nasmejem svoje podstrešje. Bojim pa se, da se mi bo strgalo. Lačen sem svobode.

Taubi

POGOJNI ODPUST

Člani ce Društva Ekvator si želimo v reviji Kralji ulice ozaveščati in seznanjati ljudi o pravicah, ki jih imajo osebe, ki so na prestajanju kazni zapora. V Društvu Ekvator smo vam na voljo, da se na nas obrnete, če imate vprašanja glede pravic, vezanih na prestajanje kazni zapora. V tokratni številki vas seznanjamo z najosnovnejšimi informacijami glede pogojnega odpusta, na spletni strani pa smo objavili še podrobnejše informacije o pogojnem odpustu, obrazec za pogojni odpust in obrazec za sprožitev upravnega spora.

Za temo pogojnega odpusta smo se odločili_e, ker nas je presenetila statistika zadnjih let, ki kaže, da je delež oseb, ki so iz zaporov pogojno odpuščene, vse manjši. Tako je bilo na primer leta 2005 pogojno odpuščenih 42 % oseb, leta 2010 je bilo odpuščenih 33 % oseb, leta 2015 pa le še 17 % oseb. V zadnjih letih se je trend vse redkejšega pogojnega odpuščanja oseb s prestajanja kazni zapora nadaljeval do najnižjega deleža 13 % v letu 2017.

Kaj in za koga je pogojni odpust

Pogojni odpust pomeni, da posebna komisija (t. i. komisija za pogojni odpust) obsojencu_ki odobri odpust s prestajanja kazni na prostost, še preden se mu/ji kazen izteče do konca, s pogojem, da ne stori novega kaznivega dejanja.

Obsojenec_ka sme biti na takšen način odpuščen_a po polovici prestane kazni, razen v nekaterih posebnih in izjemnih primerih: na primer, če je kazen daljša od 15 let zapora, potem sme biti pogojno odpuščen_a kasneje. Če obstajajo posebne okoliščine, pa v nekaterih primerih sme biti pogojno odpuščen_a tudi pred polovico prestane kazni.

Poleg deleža prestane kazni je pogoj za odpust tudi utemeljeno pričakovanje, da obsojenec_ka ne bo ponovil_a kaznivega dejanja. Pri presoji tega pogoja se upoštevajo predvsem:

- povratništvo (ali je obsojenec_ka prvič na prestajanju kazni ali pa je že prej kdaj prestajal_a kakšno kazni),
- morebitni kazenski postopki za kazniva dejanja (ali teče kakšen kazenski postopek za še kakšno drugo kaznivo dejanje),
- odnos obsojenca_ke do storjenega kaznivega dejanja in oškodovanca_ke,
- vedenje obsojenca_ke med prestajanjem kazni,
- uspehi pri morebitnem zdravljenju odvisnosti in
- pogoji, ki jih ima obsojenec_ka za vključitev v življenje na prostosti.

Društvo Ekvator

<https://www.drustvo-ekvator.org/>

RAZVEDRILO

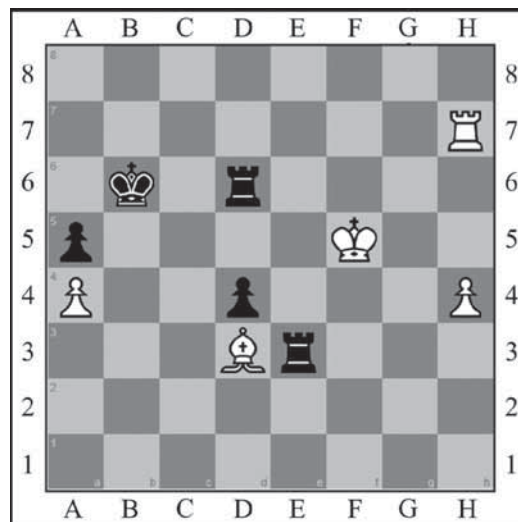
KRALJEVSKA ŠAHOVSKA UGANKA

Iz igre Magnus Carlsen (beli) – Luka Lenič (črni), 0 – 1, Pro chess league, spletni turnir chess.com v hitrem (rapid) šahu, 2018.

Na vrsti je beli. Po tretji potezi črnega preda igro.

Standardni algebrski šahovski zapis: pijon/kmet – brez oznake, S – skakač, L – lovec, T – trdnjava, D – dama, K – kralj, x – jemanje figure, + – šah, ++ – mat, O-O – mala rokada, O-O-O – velika rokada, = – remi/ponudba remija, e. p. – en passant (kmetovo jemanje mimogrede).

Pripravil: JN

REŠITEV JE OBJAVLJENA NA STRANI 30.

026
KRALJI
ULICE

(SMS) KOMENTARNICA: 030 323 128

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRLI (SMS) KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. OB VSAKRŠNI URI JIH LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 030 323 128, NA UREDNISTVO@KRALJIULICE.ORG ALI NA NAŠ FACEBOOK PROFIL. VABLJENI K KOMENTIRANJU!

E-sporočilo, 20. 1. >> Najprej vse pohvale za odlično revijo! Vsak mesec jo z veseljem kupim in preberem. Je na nek način najbolj resnično in iskreno branje, ki ga lahko kupiš pri nas, in odpira ogromno zanimivih tem. Zato vse pohvale celotni ekipi in vsem kraljicam in kraljem za prispevke.

Od vseh prispevkov se me med drugim vsak mesec znova dotakne dnevnik 18-letne Sare. A potrebuje kakšno pomoč? Kako bi ji lahko pomagal? Rabi kakšno opremo ali ima težave s kakšnim plačilom ali kaj podobnega? Hvala za odgovor in lep pozdrav!

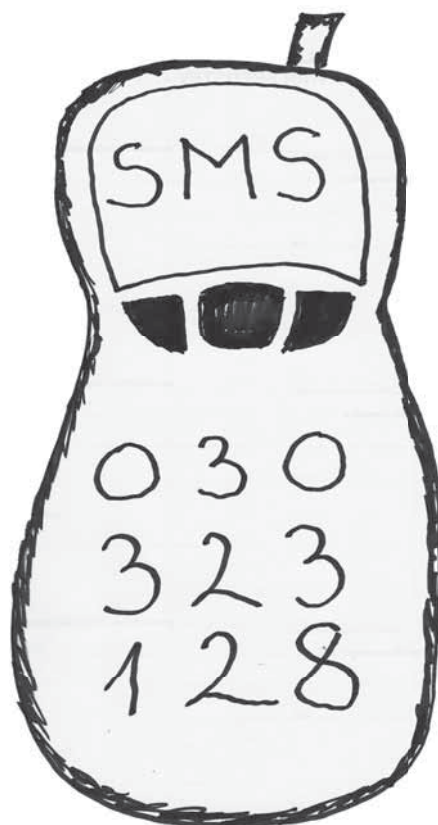
E-sporočilo, 21. 1. >> Spoštovani, zanima me, kje je prodajalec #774. Časopis je ponujal pred trgovino Spar v Slovenski Bistrici. Ženo ga pogrešava, saj je zelo topla ter pozitivna oseba. Zasluži si vse pohvale. Lep pozdrav Matjaž & Saša

E-sporočilo, 22. 12. >> Zdravo, včeraj sem kupila časopis od gospoda in sem pozabila, kako mu je ime. Zanima me, če mi lahko poveste, kako mu je ime in kje ga lahko najdem, ker je naredil name velik vtis. Številka člana je #852. Hvala. Marijana

E-sporočilo, 10. 2. >> Pozdravljeni, rada bi samo pohvalila enega izmed vaših uličnih prodajalcev (upam, da to tudi je). Dvakrat sem ga srečala pred trgovino Hofer v Slovenskih Konjicah, kjer pravzaprav še nismo tako seznanjeni s tem oziroma je prodaja v tem kraju bolj novost. Prijazen gospod, nasmejan, nevsiljiv ... res ni nikakršnih težav. Bojim se samo, da smo ostali posamezniki še preveč nezaupljivi in da ne proda kaj dosti.

Vsem vam želim veliko uspehov pri ustvarjanju in prodajanju, bolj kot za prodajo gre za vključevanje, za občutek, da človek dela, da je pomemben, da je NEKDO. Bravo za vse in lep pozdrav iz Konjic. Andreja

17. 2. >> Sem zvesti kupec Kraljev. Moti me, da pišete *kupil sem pri številki #261*. Jaz kupim pri Silvu in on je živ dokaz, da se ti pokaže sonce tudi, kadar je oblačno.

GIACOMOV FOTO KOTIČEK, DEDOVANA ČUSTVA

<https://www.giacomodoni.com/2016/04/parole-dal-manicomio/>

Današnja zgodba govori o deklici, ki je živela v malem mestu Pistoia, kjer je spoznala gospo, ki je podarjala pesmi, ki jih je napisala sama. Bila je čudnega karakterja in prebivalci mesteca so se norčevali iz nje.

Sodba za takšne čudne ljudi je bila huda: psihiatrična ustanova. Pesnico so zaprli v totalno institucijo in čas je mineval.

Deklica je odrasla, se poročila in rodila svojega prvega otroka. Po porodu otrokovo zdravje ni bilo najboljše in neizogiben je bil obisk bolnišnice: isti azil, kjer je bila zaprta tudi pesnica. Na srečo ni bilo nič resnega in ni bila hospitalizirana, vendar so prizori, ki jih je videla tam, ostali neizbrisani tako v njenih očeh kot v njenem srcu. Z drugo nosečnostjo ni imela nobenih težav.

Vedno sem se spraševal, ali je mogoče podedovati čustva.

Veste, kdo je otrok v tej zgodbi?

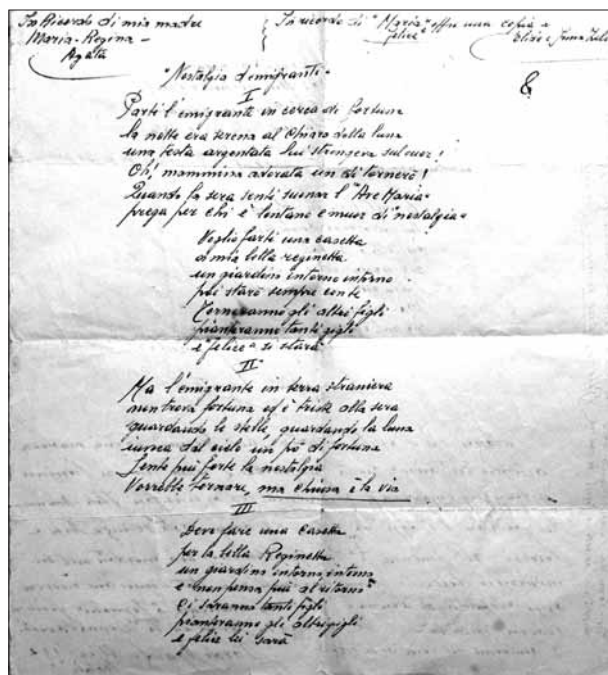
Moja mati.

In jaz sem njen drugi otrok.

Je torej mogoče podedovati čustva?

Giacomo Doni

Prevedel Jean Nikolič

Poezija

Foto: Giacomo Doni

Grafiti

Foto: Giacomo Doni

Klavir

Foto: Giacomo Doni

Vrata

Foto: Giacomo Doni

DOGODKI

ČISTO VESELJE: AKCIJA ZBIRANJA ODPADNIH SUROVIN ZA TOPLE OBROKE STAROSTNIKOV, 16.-28. MAREC

www.cistoveselje.si

Imate morda doma: stare pipe, stare radiatorje, kup železja, star papir, stare učbenike in zvezke, vrtna orodja, odsluženo kmetijsko mehanizacijo, stare peči ipd.? Morda tudi barvne kovine, mednje sodijo izdelki iz bakra, medenine, cinka, aluminija, svinca, to so razne sanitarne armature, ventili, aluminijasti radiatorji, aluminijaste ponve, posoda, stari žlebi, škropilnice? Vas čaka obnova in se že sedaj sprašujete, kam boste odložili staro kovinsko ograjo po menjavi? Nikar je ne zavržite v najbližji gozd, s surovinami nam boste v mesecu marcu lahko pomagali!

Med 16. in 28. marcem Društvo Humanitarček in Surovina d. o. o. izvajata akcijo Čisto veselje. Z akcijo bodo poskusili nahraniti čim več starostnikov. Vaša stara pipa bo lahko nahranila Marico iz Kopra, odslužena kovina pa napolnila hladilnik Micki iz Beltincev.

Akcija poteka izključno na naslednjih lokacijah podjetja Surovina:

Ul. Mirka Vadnova 4, Kranj
Cesta 4. julija 134a, Krško
Ulica 15. maja 11, Koper
Šmihel 2a, Laško
Babinska cesta 8, Ljutomer
Cesta dveh cesarjev 370, Ljubljana
Dobja vas 188, Ravne na Koroškem
Lahova 38, Maribor
Panovška 3, Nova Gorica
Hardek 21, Ormož
Puhova 10, Ptuj
Mariborska cesta 44, Radlje ob Dravi
Kolodvorska 37, Slovenska Bistrica
Pameče 163, Slovenj Gradec
Cesta savinjske čete 18, Žalec
Dolenja Nemška vas b. š., Trebnje

028
KRALJI
ULICE

#projektVida

<http://www.humanitarcek.org/projektVida>

Projekt, ki opozarja na pozabljene starostnike. Ki odkriva njihove zgodbe in združuje generacije. Projekt, ki motivira k spremembam. Projekt, ki aktivira posameznike, podjetja, starostnike, družbo ... in ki kritizira sistem, ki pozablja na njih.

NEPROFITNA ORGANIZACIJA

ZADRUGA STARA ROBA, NOVA RABA SO. P., POLJANSKA C. 14, LJUBLJANA PRESELIMO VAS

Nudimo:

- KOMBI PREVOZE, SELITVE, DOSTAVE, KOSOVNI ODVOZ, PRAZNIJENJE OBJEKTOV, DEMONTAŽO IN MONTAŽO POHIŠTVA, BELJENJE, PO DOGOVORU
- ČIŠČENJE STANOVANJ, POSLOVNIH PROSTOROV, PO DOGOVORU

Pokličite 059 010 075 med delovniki od 8.00 do 16.00.

NEVID(E)NA LUBLANA

Vodniki_ce z brezdomno izkušnjo vam preko pripovedanja zgodb predstavijo večplastnost brezdomstva in svoje izkušnje z ulice.

Pohod poteka v manjših skupinah 3-10 oseb. Traja 1,5-2 ure. Prispevek za turo po osebi znaša 6 € za dijake, študente, upokojence in nezaposlene ter 8 € za zaposlene. Možne so tudi individualne ture za katero prispevek znaša 15 €.

Pridružite se nam pri odkrivanju drugačne Ljubljane.

DOBIMO SE PRI SIDRU NA KONGRESNEM TRGU, TORKI IN PETKI OB 17.00.

ZA PRIJAVO NAM PIŠITE NA:

- [TURED@KRALJIULICE.ORG](mailto:tured@kraljiulice.org)
- FACEBOOK NEVIDENA LUBLANA

OGLASNA DESKA

Skočite v PRP trgovinico na Poljansko cesto 14 ali v butik in skladišče v Studenec 41. Tam boste našli lončke za rože, okraske, knjige, slike, igrače, umetnine in starine. Ni, da ni, ker mi kupimo vse, kar je zastoj, in podarimo po simbolični ceni. Lahko nam tudi kaj donirate. Poglejte pa si tudi našo ponudbo storitev čiščenja, selitev, likanja, vrtnarjenja itd. Več na www.robaraba.si.

Izšel je drugi slovenski prevod knjige Willa Halla z naslovom Vodnik za opuščanje uporabe psihotričnih zdravil v skladu z načeli zmanjševanje škode. Zainteresirani jo lahko kupite po ceni 3 € na sedežu društva Pražakova 6 v Ljubljani, ali jo naročite po ceni 5 € po pošti.

Uspešno poučujem angleški jezik.
Gregor: 051 732 740

Društvo Kralji ulice se za donacije v mesecu novembru zahvaljuje:

- pekarni OSEM,
 - slaščičarni ZVEZDA,
 - podjetju SPAR za mlečne izdelke,
 - društvu LAJKA za hrano za pse in mačke,
 - fotostudiu FOTO GRAD za pet kupončkov za fotografiranje,
 - skupini kvintOn za škatlo CD ploščkov Balade na bledečih tleh,
 - B.I.C. Ljubljana, oddelek SUAŠ (kuhinja) za pekovske izdelke in
 - vsem dobrim ljudem za donacije oblačil, obutve in hrane.
- Se priporočamo za naprej.

Podari knjigo in jo prinesi na Kralje. Pražakova 6, 1000 Ljubljana.

Pon.–pet. 8.00–16.00 in sob. 9.00–12.00.
Tel.: 059 022 503

V društvu Kralji ulice sprejemamo hrano za naše brezdomne pse. Bo zelo dobrodošla! Hvala!

Ime mi je Špela in sem strastna zbirateljica stripa Dylan Dog. Dotični strip me spremlja od obdobja moje nočne more, ko sem živela na ulici. Ker sem nezaposljiva in bi rada zbirko dopolnila, naprošam tiste, ki imajo strip doma in ga ne potrebujejo, da pokličejo na 059 022 503 oziroma stripe prinesejo na Društvo Kralji ulice. Špela

Športna sekcija Kralji ulice vas vabi vsak četrtek 15.00–16.00 v Športni center Triglav za Bežigradom (balož) na nogometno urico. Vsi dobrodošli!

Urejanje vrtov in okolice ter nega palm in oljk.
Tel.: 030 323 128

029
KRALJI
ULICE

Delovanje našega društva lahko podprete tudi tako, da nam namenite 0,5 odstotka dohodnine, ki vam jo država odmeri za preteklo leto. To storite s spodnjim obrazcem, ki ga izpolnite in

pošljete na pristojni urad FURS (v Ljubljani je naslov: Davčna ulica 1, 1000 Ljubljana). Hvala!

PODATKI O DAVCNEM ZAVEZANCU:

(ime in priimek davčnega zavezanca)

(podatki o bivališču: naselje, ulica, hišna številka)

(poštna številka, ime pošte)

(davčna številka)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(pristojni finančni urad)

**ZAKAJ JE NA LJUBLJANICI TOLIKO MOSTOV?
DRŽIJO GRAJSKI HRIB, DA OD PREOBILJA KIČA NE POTONE.**

JURIJ KUNAVER

ZAHTEVA za namenitev dela dohodnine za donacije

Ime oziroma naziv upravičenca	Davčna številka upravičenca								Odstotek (%)
Društvo za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice	2	3	9	5	6	0	4	6	0,5

V/Na _____, dne _____

_____ podpis zavezanca/ke

	AVTOR SLIKE IN KRIŽANKE JOŽE PAUMAN		LATVIJSKI TENISAČ (MIKELIS)	RUSKI KIPAR (VIKTOR VILGELMOVIČ, 1891-1980)	MESTO V VZHODNI INDIJI (ANAGRAM: GAU)	KOŠAR-KARSKO MOŠTVO IZ RIGE	ŠPANSKA LETALSKA DRUŽBA NA PALMA DEL MALLORCI	DODADEK MEŠANICI ZA ŽELEJE, KARAGINAN	SNOV, KI PRI VISOKI TEMPERATURI TEČE	NENASIČEN ETAN, ETILEN	JAPONSKI GENERAL IN POLITIK (HIDEKI, 1884-1948)	OTOK OB ZAGODNI OBALI IRSKE
	ZAKONITOST, LEGALNOST											
	KDOR POŽIVI BESEDILO Z RISBO											
	GLIVA, POMEMBNA ZA SINTEZO PROVITAMINA A											
	IGOR OZIM				KDOR TRASIRA	OBARVANA AROMATSKA SPOJINA, KI VSEBUJE KISIK						
	FR. PEVKA LAURE PESTER					NAPRAVA, KI OMOGOČA ANALIZO IN ZAPISOVANJE ZVOKOV IN ŠUMOV						
TRGOVINA S STARIMI PREDMETI, NAVADNO STARINSKE VREDNOSTI	CILJ					PROTIN V RAMI						
	MEGLA, POMEŠANAZ DIMOM					SKRAJNI KONEC POLOTOKA (množ.)						
NIZOZEMSKI SLIKARJI (JACOB, MATTHIJS IN WILLEM)					PREJŠNJE IME MESTA KADIEVKA V UKRAJINI REAGENS							
SODNIK V HAAGU, SODIL KARADŽIČU (ALPHONS)					ŠPANSKI PISATELJ (RAFAEL) TRIVALENTNI KISIK			UGANDSKI DIPLOMAT ANAN ŠP. PRISTAN, IN REKA				
KRETNJA					NEKDAJ SKANDINAVSKI DROBIŽ ARABSKI ŽREBEC		EGIPČANSKI BOG SONCA POSODA ZA SMETI		STEBLO ŽIT ALI TRAV VZDEVEK GOETHEJEVE MATERE			
NAUK O GRAFIČNEM UPODABLJANJU ZEMELJSKE POVRŠINE	GRAD V ILIRSKI BISTRICI	ZELENICA V PUŠČAVI IME ARMEN-SKEGA SKLAD. HAČATURJANA				GRŠKA LUKA V TRAKIJI NORV. SMUČ. SKAKALEC LJÓKELSÖY						
LJUBLJANSKA GALERIJA					ŽLAHTE, INERTEN PLIN SIMBOL ZA STRONCU		ZAGREBŠKI IGRALEC (SVEN) JOHN NUNN					
RIBIŠKA VRVICA IZ UMETNE SNOVI					PERJE PRI REPI							
GORA SEVERO-VZHODNO OD TRIGLAVA (2393m)					POLZAVESTNO, HIPNOZI PODOBNO STANJE, EKSTAZA					KEMIJSKI SIMBOL ZA PLATINO		

Sestavil: Jože Pauman

BLAKESLEJA - gliva pomembna za sintezo provitamina A, ELLONEN (Viktor, 1891-1980), ruski slikar, KINON - aromatska spojina, LTE - španska letalska družba, OMAGRA - protin v rami, TOJO Huseki - japonski politik

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

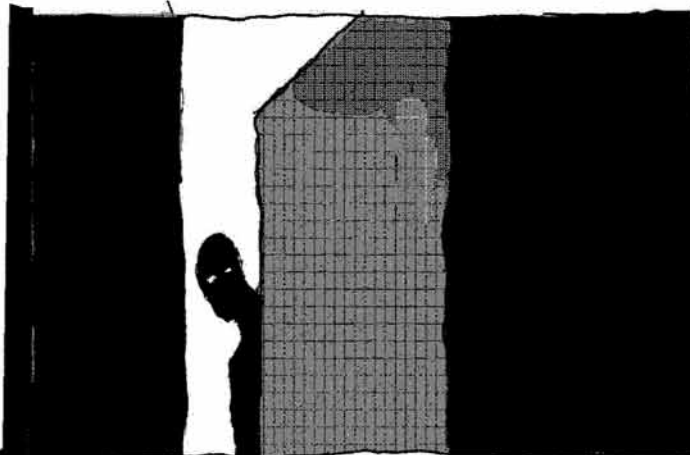
Rešitev šahovske uganke:

1: Le4, d3; 2: Ke5, Txe4+; 3: Kxd6, d2, beli preda igro.

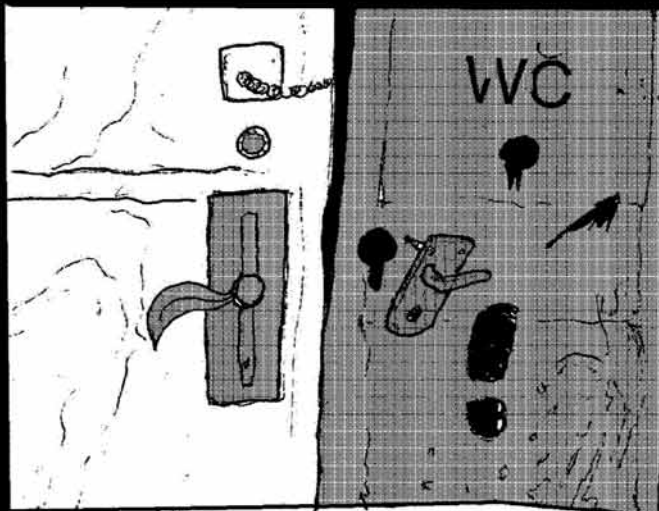
NAGRADNA KRIŽANKA

Pravilno izpolnjeno križanko pošljite do konca meseca na naslov Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana in se potegujte za štiri CD ploščke Balade na bledečih tleh, izvajalcev Kvinton & Borut Gombač.

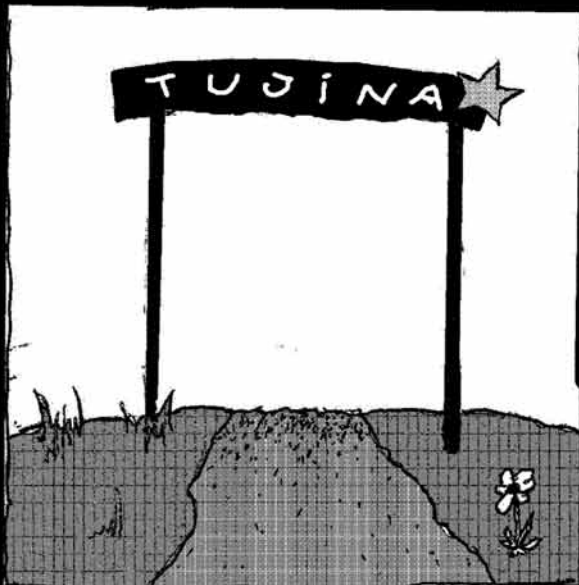
Iskrene čestitke nagrajencem prejšnje pravilno rešene nagradne križanke, ki so: Darko Pišlar iz Mengša, Henrik Razpotnik iz Kresnic, Zdenka Kokotec iz Ljubljane in Mark Lakič iz Litije.

vsak ma svoja vrata -

ena lepa, druga grda

ena odprta na stežaj...

...druga zaprta

PARLAMENTI

ene mečejo ven...
...da drugi pridejo not

...moja so pa skoz odprta.

Št. 166

MAREC

2020

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

PROSTOVOLJNI PRISPEVEK: 1 EUR

Polovico dobi član_ica društva.

KRALJI ULICE

VSI SMO JULIAN ASSANGE